

Rok 2023: šetrenie aj zmeny

Text: Lucia Marcinátová

Rok s pandémiou, rok s vojnou... a aký bude ten 2023? Isté je, že bude podobne ako predchádzajúce náročný. Samosprávy aj obyvateľov, čaká šetrenie. Vidieť zvyšovanie cien potravín, energií... Bratislavské mestské časti tak museli pristúpiť k zmene poplatkov v materských a základných školách, aby boli školské jedálne a kuchyne schopné navariť a budovy svietiť, kúriť. Zmeny sa dotknú aj Dúbravčanov.

Mestská časť pripravila nové všeobecne-záväzné nariadenie o príspevku na diéta v školách a školských zariadeniach. Podľa neho by mal stúpnuť mesačný príspevok za pobyt dieťaťa v materskej škole z 30 na 50 eur a podobne aj mesačný poplatok za školský klub detí v školách, takzvanú družinu, z 22 na 35 eur. Nové, všeobecne záväzné nariadenie sa ešte môže meniť, musia ho schváliť miestni poslanci.

Rokovať majú aj o návrhu rozpočtu mestskej časti na rok 2023 s orientačným výhľadom na roky 2024 a 2025. V súvislosti so šetrením by mali poslanci schvaľovať aj rušenie Dúbravskej televízie, ktorá ukončila digitálne vysielanie prostredníctvom káblového rozvodu od 1. januára 2023.

Rok samozrejme nebude len o šetrení, škrtaní, rušení. Mestská časť bude pokračovať v opravách komunikácií, detských ihrísk, premenách verejného priestoru, starostlivosti o životné prostredie. V ponuke kultúrnych a športových podujatí chystá tiež viaceré novinky. Výraznou zmenou by mal tento rok prejsť areál na Adlerke, Bratislavský samosprávny kraj tu má na jar začať s budovaním moderného športoviska s atletickým oválom a futbalovým ihriskom s tribúnkou.

Rozširovanie cesty sa nehýbe, meškať vraj nebude

Na Harmincovej chýbali stroje

Žiadne stroje, robotníci, hluk. Práce na rozširovaní Harmincovej začiatkom januára ustali a Dúbravčania sa pýtali, prečo.

„Na Harmincovej je potrebné spraviť stabilizáciu podložia, to je však teraz po dažďoch zvlhnuté a je potrebné, aby preschlo. Čakáme na lepšie meteorologické podmienky. Našťastie nemrzne, a teda v momente, keď preschne zemina do potrebnej hĺbky, práce sa opäť zintenzívnia,“ vysvetlila Iveta Kešeláková z Oddelenia komunikácie a marketingu hlavného mesta.

K posunu termínov vraj nepríde. „V pôvodnom harmonograme sa počítalo s tým, že v zimných mesiacoch príde k útlmu pracovnej aktivity.“

Rozširovanie frekventovanej ulice má trvať do augusta budúceho roka. Dovtedy by mal stavebník zmeniť dnešnú dvojpruhovú Harmincovu na štvorprúdovú komunikáciu. Stavebníkom je firma Strabag, ktorá vyhrala súťaž v hodnote takmer 3,6 milióna eur bez DPH.

Projekt počíta s rozšírením v úseku od križovatky s ulicou M. Schneidra Trnavského po križovatku s ulicou Polianky, kde nadviaže na už vybudovanú štvorpruhovú cestu.

Práce sú plánované na tri etapy. Prvá sa začala v októbri a trvať má do konca apríla.

(lum)

Vynáška

Harmincova - etapy

1. etapa - 1.10.2022 - 30.4.2023 – zriadenie staveniska, presun zastávok MHD, zúženie jazdných pruhov, demontovanie osvetlenia, prekládka a vytýčenie inžinierskych sietí.

2. etapa - 1.5.2023 - 31.7.2023 - rekonštrukcia ulice v jej celej dĺžke.

3. etapa - 1.8.2023 - 7.8.2023 – obnova prístreškov MHD, semaforey, osvetlenie, ostrovček pre peších a prechody.

Pokračujeme v predstavovaní poslancov mestskej časti. Dnes volebný obvod číslo dva

Plány a vízie poslancov: Upratať parkovanie, riešiť vizuálne strašiaky Dúbravky

Spoznaj svojho poslanca. Pokračujeme druhým dielom tejto rubriky, ktorá má podľa počtu obvodov v mestskej časti štyri pokračovania. Dnes obvod číslo 2. Zahŕňa klasické ulice sídliska, no aj tie novovzniknuté. Tranovského, Karola Adlera, Cabanova, Fedákova, Homolova, Gallayova, Moyšova, Martina Granca, Kristy Bendovej, Pri kríži, Ožvoldíkova. Ich obyvatelia si volia sedem poslancov. Po uplynulých komunálnych voľbách sú poslancami v 2. obvode: Ing. Peter Hanulík, Pavol Jančovič, JUDr. Miroslav Pástor, Branko Semančík, Richard Šafárik, MUDr. Juraj Štekláč, PhD., MPH., JUDr. Andrej Vlč.

I. Volebný obvod

Ulice: Moyšova, Tranovského, Kristy Bendovej, Martina Granca, Karola Adlera, Cabanova, Fedákova, Homolova, Gallayova, Pri kríži, Ožvoldíkova

1. Prečo ste sa rozhodli kandidovať do miestneho zastupiteľstva?
2. Čo vidíte ako najväčší problém v Dúbravke, čo vás trápi, ťaží?
3. Akú ambíciu, plán, sen máte v druhom volebnom obvode?

Pavol Jančovič

jancovic.dubravka@gmail.com

1. Počas svojho dospelovania som hrával v oboch dúbavských futbalových kluboch, pravidelne navštevoval "zimák" na Harmincovej a tešil sa na každé hodové slávnosti pred domom kultúry. Dúbravka budovala môj charakter a aj vďaka prostrediu či aktivitám, ktoré som v našej mestskej časti zažil, som dnes tým, kým som. Považoval som za prirodzené kandidovať a využiť tak nadobudnuté skúsenosti v súkromnom sektore pre zveľaďovanie života v našej mestskej časti. Nastal čas, aby som Dúbravke vrátil to, čo mi dala.

2. Ako najväčšiu výzvu na nasledujúce obdobie vidím správne zmanažovanie a odkomunikovanie parkovacej politiky, ktorá by v našej mestskej časti mala odštartovať tento rok. Považujem za nevyhnutné, aby sme v rámci zastupiteľstva zabezpečili čo najplynulejší prechod na nové pravidlá parkovania s veľkým dôrazom na jasnú a zrozumiteľnú komunikáciu. Každému obyvateľovi, ktorého sa to týka, by malo byť jasné, kedy a ako začnú platiť nové pravidlá parkovania v okolí jeho bydliska.

3. Zveľaďovanie verejného priestoru bola jedna z hlavných tém mojej predvolebnej kampane. Využívame ho všetci, a preto chcem naplniť svoje predvolebné plány a možno aj niečo navyše. Ako člen komisie kultúry sa chcem podieľať na zveľaďovaní kultúrneho života v Dúbravke. Mojim malým snom je priviesť dúbavskú hip-hopovú skupinu DMS naspäť domov. Spolupráca s úspešnými ľuďmi, ktorí majú korene v Dúbravke, by mala i naďalej slúžiť ako motivácia pre mladšiu generáciu na sebe pracovať.

JUDr. Andrej Vlk

andrej.vlk@advokatvlk.sk

1. Predovšetkým ma oslovila iniciatíva primátora Bratislavy Matúša Valla, ktorý prišiel s ponukou kandidatúry na poslanca miestneho zastupiteľstva v Dúbravke. Keďže mi je program Teamu Bratislava veľmi sympatický a blízky, v podstate som neváhal ani minútu a ponuku na kandidatúru som prijal. Ako rodeného Dúbavčana ma zaujala možnosť týmto spôsobom pomôcť v ďalšom rozvoji našej mestskej časti.

2. Notorickým problémom celej Bratislavy je parkovanie, ktorý však dúfam pomôže vyriešiť jednotná parkovacia politika. Taktiež mladé rodiny trpia nedostatkom miest v materských školách. Čo ma však vyslovene bolí, je pohľad na niektoré architektonické „dominanty“ Dúbravky. Konkrétne je to Skleník, budova pošty a ubytovňa ministerstva vnútra, prípadne niektoré ďalšie. Aj keď je riešenie týchto budov komplikované, pevne verím, že v blízkej budúcnosti prestanú kaziť verejný priestor Dúbravky.

3. Budem sa snažiť presadzovať vízie a myšlienky z programu Teamu Bratislava, pretože si myslím, že voliči mi dali dôveru práve preto, že moja kandidatúra v komunálnych voľbách bola spojená s touto stranou a jej programom. Dúbravka je úžasná mestská časť, avšak určite má ešte svoj nenaplnený potenciál. Ja budem chcieť prispieť k jej zveladeniu v každej jej časti, nielen v obvode, v ktorom som kandidoval.

Richard Šafárik

poslanec.safarik@gmail.com

1. Od veľmi mladého veku sa zaujímam o verejné dianie a mám eminentný záujem na tom, aby sa v našej krajine veci posúvali smerom dopredu. Všetci neustále počúvame o potrebe zmeny. Myslím si však, že o zmene nestačí len rozprávať. Každý musíme začať od seba a robiť niečo aktívne pre to, aby sme sa postupne dopracovali k zmene. Verím, že sa mi ako poslancovi v Dúbravke bude dariť našu krásnu mestskú časť posúvať vpred.

2. Čo ma trápi asi najviac, je všeobecný nezáujem. Nevnímam to len v Dúbravke, súvisí to aj s nastavením našej spoločnosti. Strácame záujem o život okolo nás, o našich susedov i o verejný život. Chcem spraviť všetko pre to, aby Dúbravčanov spájalo viac, než len miesto bydliska či adresa. Máme množstvo spoločných záujmov a ja budem pracovať na tom, aby sme vytvorili prostredie súdržnosti s priestorom pre sebarealizáciu. Prostredím určite nemyslím iba nejaký materiál, či veci hmotného charakteru, ale motivovanie ľudí aj v ďalších smeroch - napríklad v aktivizme.

3. V rámci nášho obvodu sa nám s kolegami podarilo pripraviť pred voľbami program, ktorý obsahoval slušné vyhliadky na tieto štyri roky. Rovnako som prostredníctvom mojich sociálnych sietí komunikoval, čo bude pre mňa prioritou. V oboch prípadoch ide o splniteľné ciele. Mojmým snom by však bolo vybudovať v Dúbravke multifunkčnú športovú halu, ktorá by sa dala využívať na viacero športov, vytvorila by dostatočné zázemie a mohli by sa v nej organizovať rôzne podujatia. Verím, že postupom času sa mi podarí nájsť pre tento plán potrebnú podporu medzi ľuďmi a následne aj medzi kolegami. Bude to však beh na dlhú trať.

JUDr. Miroslav Pástor

miropastor@hotmail.com

1. V Dúbravke žijem od roku 1988 a do komunálnej politiky som vstúpil v roku 2020 v polovici volebného obdobia ako náhradník na uvoľnené poslanecké miesto. Dva roky strávené v laviciach miestneho zastupiteľstva mi dali skúsenosť, ktorú som nepoznal a umožnili mi poznať život v Dúbravke z iného uhla pohľadu, poznať bližšie potreby občanov a byť nápomocný pri ich napĺňaní. Viedlo ma to k mojej opätovnej kandidatúre. Venoval som sa ekonomickej agende a agende životného prostredia a ochrany verejného poriadku. Rád budem v týchto oblastiach pôsobiť aj naďalej. Veľkou školou boli pre mňa aj stretnutia s občanmi počas volebnej kampane.

2. Osobne za najväčší problém v Dúbravke považujem parkovanie. Všetci vieme, že to nie je iba problém Dúbravky a žiaľ, neexistuje riešenie šibnutím čarovného prútika. Boríme sa s tým dlhodobo a priznám sa neviem, či aktuálne začínajúci projekt rezidentského parkovania bude všetkým vyhovovať. Čas ukáže, ako ho bude potrebné modifikovať a nastaviť. Rozhodne by však naša mestská časť nemala zabudnúť aj na budovanie nových parkovacích miest tam, kde to dopravné podmienky umožňujú. Nemyslím si totiž, že hlavným bodom parkovacej politiky má byť iba spoplatnenie parkovania.

3. Považujem za veľmi potrebné upraviť terajší spôsob regulovania dopravy na križovatke električkovej trate a Saratovskej ulice v lokalite konečnej a pri obratisku autobusov. Súčasnú nastavenie prejazdu a nelogických objazdov a zákazov odbočovať je jednak komplikované a jednak nebezpečné pre všetkých účastníkov cestnej premávky, čoho dôkazom sú pomerne časté dopravné nehody. No a aby som nezabudol, budem sa zasadzovať za vybudovanie výbehov-venčísk pre psíkov v lokalite môjho volebného obvodu.

ING. PETER HANULÍK

peterhanulik60@gmail.com

1. Lebo mi začalo vadiť chaotické zahusťovanie Dúbravky bytovými domami.

2. Podľa mňa najväčší problém je, že betón vyhráva nad zeleňou a tým sa v poslednom čase zhoršuje životný štandard nás Dúbravčanov.

3. Mojou ambíciou je, a to nielen v druhom obvode, ale v celej Dúbravke, aby obyvatelia v dostatočnom predstihu vedeli o plánovanej výstavbe a mohli sa k nej vždy vyjadriť.

Branko Semančík

branislav.semancik@gmail.com

1. Pracoval som v miestnom zastupiteľstve posledné dve volebné obdobia. Počas toho som sa venoval najmä športu a tiež rôznym aktivitám pre seniorov. Mestská časť urobila, a aj robí veľa, pre tieto dve skupiny obyvateľov. Bolo veľkou snahou miestnych, mestských i župných poslancov podporiť dobré aktivity, čiže práca v tomto smere má naozaj význam. Veľmi dobre sa mi spolupracovalo so všetkými dotknutými a verím, že to takto pôjde aj naďalej. Nakoľko ma táto práca baví a naplňa, rozhodol som sa v nej pokračovať. Ďakujem všetkým voličom druhého obvodu, že mi to umožnili. Je mojím záväzkom pracovať ešte lepšie, teším sa na to.

2. V komisii športu sme mali pripravené zmysluplné rekonštrukcie športovísk aj výstavbu nových - či už pre individuálny alebo kolektívny šport. Taktiež berieme do úvahy, či je to rekreačný alebo súťažný šport. Je to dôležité z toho hľadiska, aby deti a mládež mali možnosť aktívne sa venovať mimoškolským aktivitám. Bol by som rád, aby všetky športoviská, ktoré využívajú kluby, boli športovcom k dispozícii podľa potreby. Ide hlavne o také, za ktoré kluby platia nájom. Komerčný nájom športovísk by nemal vytlačiť kluby, ktorých snahou je vychovávať športovcov. Bez podpory ľudí, ktorí na to majú vplyv, to bude pre kluby pri zvyšovaní cien za energie veľmi ťažké.

3. Vytvoril sa skutočne dobrý a hlavne ambiciózny kolektív poslancov v našom volebnom obvode. Svoj volebný program sme predložili voličom a bude našou snahou ho v čo najväčšej miere naplniť. Samozrejme, čo môžem určite povedať aj za svojich kolegov je, že v našom obvode budeme naďalej aktívni. Budeme sledovať, počúvať a určite aj vykonávať činnosť pre obyvateľov nášho obvodu a podľa aktuálnych potrieb zakaždým urobíme všetko, aby bolo nielen vidieť, ale aj cítiť, že obyvatelia majú svojich zástupcov a ich potreby sa naozaj riešia.

MUDr. Juraj Štekláč, PhD., MPH.

juraj.steklac@gmail.com

1. Mám pocit, že veci nie sú ukončené a ešte mám čím prispieť do verejného života v mestskej časti a aj v Bratislavskom samosprávnom kraji, kde pôsobím ako vicežupan pre oblasť zdravotníctva, no aj vzdelávania a kultúry. A práve spomínané oblasti sú v súčasnosti asi najviac spájané so šetrením, zvyšovaním nákladov a cien energií. Výzvou tak bude zachovať štandard v školách, skultúrniť kultúrne a nepochovať, ale pretvoriť, zdravotnícky systém. Snahou je naplniť stratégiu zdravotnej starostlivosti BSK na roky 2022 – 2026 so zameraním na vytvorenie zdravotníckeho kampusu pri nemocnici Bory za účelom vyštudovania nových zdravotníckych pracovníkov.

2. Ak poviem dopravu, budem sa asi opakovať. No vidím to v tunajších uliciach. Možno zaparkovať napríklad na Fedákovej či Cabanovej? Koľko nehôd prinesie ešte križovatka Pri križi? Možno ešte čakať s riešeniami?

A keďže mám blízko ku kultúre, tak by som tú kultúru rád vniesol aj do ulíc, kultúru a poriadok v parkovaní či bezpečnom prejazde pre cyklistov i chodcov smerom na Bory. Čaká nás veľa práce aj v súvislosti s možno nepopulárnou parkovacou politikou.

S kultúrou v uliciach súvisí aj bezpečnosť či vizuálne strašiaky, ako ubytovňa ministerstva vnútra zvaná dom holubí, budem sa snažiť iniciovať stretnutia a rokovania s rezortom...

3. Mojou srdcovkou v rámci obvodu je Park na Fedákovej. Podarilo sa premeniť časť tunajšieho verejného priestoru, oživujeme ho aj umeleckým festivalom Spomienka na Deža, či osadením pamätníka Listovanie venovanému Dežovi Ursinymu.

Rád by som, keby sa podarilo obnoviť aj tunajšie detské ihrisko. Ambíciou v rámci aktivít v Bratislavskom samosprávnom kraji je dokončiť areál Adlerky, aby tu vznikol moderný športovo-oddychový priestor, ktorý podporí aj komunitný a susedský život v lokalite.

Snom v lokalite je aj premena a konverzia starého leteckého hangáru za novostavbami na ulici Martina Granca.

Pripravila: Lucia Marcinátová

Pre riešenie chátrajúcej budovy sa spojili ministerstvá

Dom holubí nemá budúcnosť

Text: Lucia Marcinátová

Dúbravčania ju prezývajú aj dom holubí. Holuby však často nie sú jedinými obyvateľmi niekdajšej policajnej ubytovne pri Saratovskej ulici. Vidieť rozbité okná, poškodené zabezpečenia vstupov, v okolí neporiadok, sklo, kusy padajúcej fasády.

Desiatky mailov, podnetov, sťažností, zásahov, stretnutie na ministerstve aj požiar. S tým všetkým sa spája niekdajšia výšková budova pri podchode Saratov. Objekt bývalej ubytovne patrí ministerstvu vnútra, a to už niekoľko rokov tvrdí, že ju rieši. Teraz vraj „aktívne“. V 11-poschodovej budove s kapacitou 640 lôžok kedysi bývali policajti, roky sa neopravovala, do mnohých izieb zatekalo, v niektorých netiekla voda, nefungovalo kúrenie. Ubytovaných postupne presťahovali a nových neprijímali. Od marca roku 2020 je prázdna.

Povinnosť: Ubytovať

Na otázky Dúbravských novín odpovedal tlačový odbor ministerstva vnútra. Podľa vyjadrení rezortu policajti ubytovanie potrebujú.

„Cieľom rezortu vnútra je, aby príslušníci policajného zboru, ktorí pracujú v hlavnom meste, avšak miesto trvalého bydliska majú mimo neho a potrebujú ubytovanie, mali adekvátne a dôstojné miesto na prechodné bydlisko. Rezort vnútra uvedenú situáciu aktívne rieši.“

Ministerstvo priznáva, že budova je v zlom technickom stave, no prípadná komplexná rekonštrukcia by si vraj vyžadovala vysokú finančnú investíciu, jej budúcnosť chce riešiť v spolupráci s ministerstvom financií.

„Ministerstvo vnútra ako správca v úzkej spolupráci s ministerstvom financií hľadá najoptimálnejšie riešenie, ktoré by spĺňalo nielen zásadu hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti pri nakladaní s majetkom štátu, ale ktorým by sme z dôvodu nedostatku ubytovacích kapacít v čo najkratšom čase splnili aj zákonnú povinnosť.“

Budúcnosť, pozemky, náklady

Nočný požiar ubytovne v roku 2021 rozvíril diskusie, otvoril otázky, čo s chátrajúcim objektom. Starosta Dúbravky Martin Zaťovič inicioval stretnutie s ministerstvom vnútra. Rezort vtedy hovoril o analýzach a rokovaníach o využití prázdneho výškového objektu. Ani po roku a pol sa však nič nezmenilo.

Vlani ministerstvo tvrdilo, že riešenie rozpadávajúcej sa výškovej budovy zabrzdila pandémia, o rekonštrukcii objektu sa pritom písalo už v roku 2008. Ministerstvo vtedy vydalo aj tlačovú správu, v ktorej plánovanú investíciu vyčíslili na 7,14 milióna eur. Dôvodom rekonštrukcie objektu s 12 nadzemnými a jedným podzemným podlažím bol už vtedy, podľa ministerstva, nevyhovujúci technický stav. Rezort upozorňoval na časté havárie rozvodov, kanalizácie a ústredného kúrenia. Denník SME poukázal na projekt opravy, ktorý vláda schválila v roku 2008. Za projekt opravy, ktorý sa nikdy nevyužil, ministerstvo zaplatilo takmer 175-tisíc eur.

Budúcnosť budovy, či jej prípadný predaj, komplikujú aj pozemky. Príľahlé parkovisko totiž nepatrí ministerstvu, ale hlavnému mestu, ktoré tu plánuje parkovací dom.

V správe ministerstva je pozemok pod stavbou, prízjazdová cesta a spevnená plocha pri nej.

Výšková chátrajúca budova bola v minulosti robotníckou ubytovňou s názvom Nitra, neskôr prešla do správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – Centra podpory Bratislava a bývali tu policajti.

Vynáška:

Bývalá ubytovňa

- 2008 – Ministerstvo vnútra hovorilo o nutnej rekonštrukcii, vytvorený bol projekt opravy.
- 2020 – Vystáhovanie ubytovaných, v marci zatvorenie ubytovne.
- 2021 – Požiar na horných poschodiach a poškodenie fasády ubytovne.
- 2022 – Ministerstvo analyzuje, rezort vraví, že situáciu aktívne rieši.

Zmeny v menách a svadbách

Plánujete svadbu? Premýšľate? Hoci Dúbravka nemá vlastnú matriku a mestská časť tak neoddáva, novinky platia od 1. januára pre všetkých. Národná rada schválila koncom minulého

roku poslancú novelu zákona o mene a priezvisku, ktorou sa zároveň mení aj zákon o rodine, zákon o matrikách a zákon o správnych poplatkoch.

Čo sa mení? Snúbenci si nebudú musieť vybavovať povolenie na civilný sobáš mimo miesta trvalého pobytu jedného z nich. V súčasnosti musí príslušný matričný úrad formálne povoliť uzavretie manželstva pred iným matričným úradom alebo na inom vhodnom mieste. Zaniká tiež správny poplatok za toto povolenie. Ostáva zachovaný len správny poplatok za samotné uzavretie manželstva mimo miesta trvalého alebo prechodného pobytu snúbencov.

Ďalšia zmena sa týka priezvisk. Pokiaľ jeden zo snúbencov bude chcieť používať spoločné priezvisko a ponechať si aj doterajšie priezvisko, bude si ich môcť uvádzať v poradí podľa svojho výberu.

Novinkou je aj ďalšia možnosť zmeny priezviska, ktorú je možno povoliť na základe spoločnej žiadosti oboch manželov. Zmena na iné spoločné priezvisko je možná aj v prípade manželov, ktorí si pri uzavretí manželstva ponechali svoje doterajšie priezviská.

Čo sa týka mien, úprava sa týka aj zmeny cudzojazyčného mena na jeho slovenský ekvivalent a naopak. V súčasnosti sa dá aplikovať len raz. Stávali sa prípady, keď napríklad žiadateľka požiadala o zmenu mena „Iveta“ na cudzojazyčný tvar „Ivett“, neskôr si to premyslela a požiadala o spätnú zmenu na tvar mena „Iveta“ a opakovane o zmenu mena na „Ivette“.

(lum)

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR

SPIEVA AJ DÚBRAVSKÝ MATIČIAR

Nielen Dúbravanka, Dúbravské strešne, ale aj Dúbravský matičiar. Počet seniorských speváckych súborov sa rozšíril. Spevom tak divákov teší už aj súbor pri miestnom spolku Matice slovenskej. Speváčka súboru Alžbeta Pichňová priblížila bohaté aktivity súboru počas decembra a vianočno-novoročného obdobia. Divákovi pripravili vianočný program, s ktorým vystúpili v Centre rodiny a aj Dennom centre na Bazovského. Pridali sa aj k vystúpeniam súborov počas vianočno-novoročného koncertu.

Skúška sirén má svoje termíny

Sú skúšky sirén tiché aj hlasné. Aby Dúbravčanov ich zvuk neprekvapil, mestská časť zverejnila harmonogram skúšok na www.dubravka.sk. Hlasitá skúška je naplánovaná štyrikrát – 10. marec, 9. jún, 8. september a 8. december vždy v piatok o 12.00 na poludnie.

NEMOCNICA BORY ZÍSKALA POVOLENIE

Najmodernejšia nemocnica na Slovensku je už len krôčik od spustenia prevádzky. Získala právoplatné povolenie na prevádzku zdravotníckeho zariadenia – všeobecnej nemocnice. Rozhodnutie jej na základe splnenia všetkých podmienok vydal Bratislavský samosprávny kraj. Prvé pracoviská by mali byť otvorené už v marci. Nemocnica bude poskytovať zdravotnú starostlivosť vo viac ako 50 špecializáciách. Bude mať 405 lôžok. Ročne plánuje 35-tisíc hospitalizácií a 350-tisíc vyšetrení.

DÚBRAVSKÁ TELEVÍZIA UKONČILA VYSIELANIE

Dúbravská televízia ukončila digitálne vysielanie prostredníctvom káblového rozvodu od 1. januára 2023. Videotvorbu môžu Dúbravčania sledovať naďalej prostredníctvom online kanálov mestskej časti, zabezpečené budú online prenosy zo zastupiteľstiev.

Začalo projektovanie predĺženia Dúbravsko-karľoveskej radiály

Električka na Bory sa pohla

Text: Lucia Marcinátová

Povestné aj nešťastné obratisko električiek by už nemalo byť záverečnou stanicou. Trať by mala pokračovať smerom na Bory. Mesto uzavrelo zmluvu so spoločnosťou, ktorá tu budeje novú štvrť. Dúbravsko-karľoveská radiála by tak mala končiť na Borochoch.

Dúbravčice, stanica Bory, Nemocnica Bory, Hany Ponickéj. Mená štyroch zastávok, ktoré by mali vzniknúť na novej električkovej trati. Spájať má Dúbravku s lokalitou Bory, ktorá by mala byť aj novou mestskou časťou Bratislavy.

Premávať by sem mala električka 4, presnejšie každý druhý spoj tejto linky, a to rýchlosťou 65 kilometrov za hodinu. Znížená rýchlosť 30 kilometrov za hodinu je plánovaná v podjazde pod železničnou traťou.

Štyri zastávky

K predĺženiu trate je bližšie. Začiatkom roka hlavné mesto uzavrelo zmluvu so spoločnosťou Bory o spolupráci pri projekčnej príprave stavby. Dvojkoľajná trať by mala mať približne 1800 metrov, nadviazať na trať pri obratisku Pri kríži a pokračovať po Bory – Lamačská brána.

Projektová príprava trate má vychádzať zo štúdie predĺženia električkovej trate na Bory z roku 2020 a požiadaviek mesta, kde sa vyhodnocovali tri alternatívy vedenia električkovej trate. V preferovanej verzii vychádza trať zo súčasného obratiska Pri kríži do stredového pásu Saratovskej, následne za križovatkou s ulicou Pri Hrubej lúke prekrízuje cestu a prechádza do východného zeleného pásu pozdĺž Saratovskej, okolo budovy mestskej polície a hasičskej stanice až k železničnej trati. Tam má pre električku vzniknúť podjazd. Po jeho prejdení má potom električka pokračovať úrovňovým križovaním cesty II/505.

Na trati sú navrhnuté štyri zastávky, najbližšia k Dúbravke má vzniknúť na Saratovskej s názvom Dúbravčice, pri dnešnom nehostinnom priestranstve podjazdu pod železničnou traťou Stanica Bory, medzi nákupným centrom a novou nemocnicou zastávka Nemocnica Bory a konečná s názvom Hany Ponickéj na konci obytného súboru. Trať má križovať Saratovskú a Agátovú ulicu, cestu II/505, Ulicu Ivana Kadlečíka a Ulicu Vladimíra Jukla.

Vysporiadanie pozemkov mestom

Stavebníkom a investorom stavby má byť hlavné mesto, ktoré má riešiť aj majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov pod budúcou traťou. Spoločnosť Bory má vypracovať pre mesto na vlastné náklady do deviatich mesiacov dokumentáciu pre územné rozhodnutie, následne vypracovať do troch mesiacov dokumentáciu stavebného zámeru a v prípade potreby zabezpečiť posúdenie vplyvov stavby na životné prostredie EIA.

Okrem novej trate by malo vzniknúť aj spojenie Dúbravky a Borov pre peších a cyklistov. Mesto plánuje jednostrannú obojsmernú cyklistickú komunikáciu.

Vynáška

Plánované zastávky

- Dúbravčice – zastávka v strednom deliacom páse alebo v zelenom páse pri Saratovskej ulici.
- Stanica Bory – zastávka v podjazde pod železničnou traťou Bratislava – Kúty – Břeclav medzi stanicami Bratislava – Lamač a Devínska Nová Ves.
- Nemocnica Bory – zastávka medzi nákupným centrom Bory Mall a Nemocnicou Bory.
- Hany Ponickéj – zastávka na konci obytného súboru Bory Home I.

Aplikácia pre ľahšie cestovanie

Moderný spôsob cestovania, bezhotovostné platby a všetky informácie na jednom mieste. Také novinky pre pohodlnejšie cestovanie núka mobilná aplikácia IDS BK. Je bezplatná. Pozreli sme sa, na čo sa dá využiť.

Mobilná aplikácia integrovaného dopravného systému Bratislavského kraja ponúka nákup predplatných cestovných lístkov, tzv. „električieniek“, s platnosťou 30, 90 a 365 dní, a to bez potreby návštevy predajne, či vybavovania čipovej karty. Cez aplikáciu si možno zakúpiť všetky druhy električieniek, aj seniorské, študentské či pre ŤZP. Rovnako ako pri kúpe bežnej električky je potrebné doložiť fotografiu a doklady preukazujúce nárok na zľavu.

Nájsť sa tu dajú aj cestovné poriadky všetkých denných i nočných liniek Integrovaného dopravného systému, vyhľadávanie spojení vrátane prestupov a aktuálne informácie o novinách, zmenách, výlukách. Platba za cestovné lístky, zakúpené v mobilnej aplikácii, je bezhotovostná.

Cestovať linkou integrovaného systému kraja možno len s platným cestovným lístkom. Pri kúpe lístkov na jednu cestu cestovný lístok začína platiť 30 sekúnd po jeho zakúpení. Cestujúci v mobilnej aplikácii vidí, koľko času ešte ostáva do začiatku platnosti lístka a následne aj čas, ktorý mu ostáva do skončenia jeho platnosti.

(lum)

Vynáška:

Mobilná aplikácia IDS BK

- Kúpa štandardných „električieniek“, teda predplatných cestovných lístkov.
- Kúpa jednorazových cestovných lístkov.
- Vyhľadávanie spojenia, zastávok cestovných poriadkov, liniek.

VÝSLEDKY REFERENDA ZA DÚBRAVKU

Referendum, ktoré sa na Slovensku konalo v sobotu 21. januára 2023, bolo neplatné. Jeho priebeh v mestskej časti bol pokojný. Do referenda o skrátení volebného obdobia národnej rady sa tu zapojilo a hlasovalo 6283 Dúbravčanov, účasť bola 21, 15 percenta. Celoslovenská účasť bola 1 193 198 ľudí, 27,25 percenta. Najnižšia percentuálna účasť - pod 14 percent - bola v okrese Dunajská Streda. V okrsku Luník IX nehlasovalo ani percento. S referendovou otázkou súhlasilo 97,51 percenta zúčastnených voličov.

DVE ŠKOLY V PRVEJ 30-TKE

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy zverejnil rebríček najlepších základných a stredných škôl. Dobrou správou je, že 2 zo 4 dúbravských základných škôl sa umiestnili medzi 30tkou najlepšie hodnotených. ZŠ Sokolíkova na 21 mieste a ZŠ Beňovského na 25 mieste.

SOL' NAD ZLATO na šiestich miestach

Okrem rozprávky, to platí aj v živote, teda počas poľadovice. Mestská časť na vybraných miestach osadila červené nádoby s posypovou soľou. Určené sú chodcom, ktorí pôjdu cez problematické úseky, schodiská, kopcovitý terén. Posypovú soľ môže obyvateľ použiť na problematické miesto a pomôcť tak nielen sám sebe, ale aj ostatným... Mestská časť osádza teraz nádoby na šiestich vybraných miestach - Homolova13, Tranovského 24, Tranovského 31, Tranovského 18, Hanulova 7 a Talichova 2.

O JEDNU ČIERNU SKLÁDKU MENEJ

Stavebný materiál, predmety z domácností, neporiadok od výmyslu sveta... Mestská časť vyčistila čiernu skládku v záhradkárskej oblasti na Agátovej a ďalšiu vznikajúcu na Saratovskej. Ďakujeme všetkým, ktorí sú zodpovední k životnému prostrediu a tým aj sebe navzájom.

Mestská časť Bratislava - Dúbravka

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2022

Na základe Všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava-Dúbravka č. 6/2019 zo dňa 10. decembra 2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mestskej časti vyhlasuje mestská časť Bratislava-Dúbravka výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2023. Na rok 2023 je vyčlenená celková suma 88 000 EUR.

Prehľad výšky dotácií schválených v rozpočte podľa oblastí:

- životné prostredie – kontajnerové

stojiská: 10 000 EUR

- kultúrna činnosť: 5 000 EUR
- športová činnosť: 60 000 EUR
- sociálna oblasť: 7 000 EUR
- školstvo-vzdelávanie: 6 000 EUR

Oblasti poskytovania dotácií v mestskej časti Bratislava-Dúbravka v zmysle VZN:

Všeobecne prospešná služba najmä:

- a) poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- b) poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- c) tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- d) ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- e) vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- f) výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- g) tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- h) služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti,
- i) zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

Všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel najmä:

- a) rozvoj a ochrana duchovných
a kultúrnych hodnôt,
- b) realizácia a ochrana ľudských práv alebo iných humanitných cieľov,
- c) ochrana a tvorba životného

prostredia,

- d) zachovanie prírodných hodnôt,
- e) ochrana zdravia,
- f) ochrana práv detí a mládeže,
- g) rozvoj vedy, vzdelania, telovýchovy,
- h) plnenie individuálne určenej humanitnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou.

Žiadateľom môžu byť právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia pôsobiaci na území Dúbravky alebo poskytujúci služby obyvateľom mestskej časti Bratislava-Dúbravka.

Vyplnenú žiadosť aj s potrebnými prílohami treba odovzdať v podateľni mestskej časti Bratislava-Dúbravka osobne prípadne poštou, alebo elektronickým spôsobom, a to do 31. marca 2023. Doručené žiadosti posúdia príslušné komisie miestneho zastupiteľstva. Zaoberať sa ňou bude vždy tá komisia, do ktorej kompetencie patrí posudzovaná oblasť, napríklad športová, kultúrna, sociálna či komisia školstva a životného prostredia. Príspevok môže žiadateľ použiť len na účel, na ktorý bol schválený. Dotáciu treba vyčerpať najneskôr do 15. decembra 2023.

Podrobnejšie podmienky poskytnutia dotácie, ako aj súvisiace dokumenty, sú súčasťou všeobecne záväzného nariadenia, ktoré sú dostupné na webovej stránke mestskej časti www.dubravka.sk, prípadne osobne na miestnom úrade.

BRAŇO MOJSEJ PRE DÚBRAVSKÉ NOVINY: JE TO VÝZVA IBA PRE ZDRAVÚ POPULÁCIU

Február – ani kvapka alkoholu

Text: Danko Šoporová

Ak patríte k ľuďom, ktorí by si radi vyskúšali, ako sú na tom so svojim vzťahom k alkoholu a zistili, či zvládnu jeden mesiac bez neho, práve február prichádza so zaujímavou výzvou. Má názov Suchý február a každoročne sa do nej zapájajú ľudia z rôznych kútov sveta. Počujete o nej po prvý raz?

Princíp je jednoduchý. Celý február nevypiť ani kvapku alkoholu. Hlavnou ideou, prečo tento projekt priniesť a spustiť v roku 2021 aj na Slovensku, bolo uvedomenie si alarmujúcej situácie, týkajúcej sa požívania alkoholu, keďže tá býva často za hranicou bežnej konzumácie.

Na tému Suchého februára sme sa opýtali i známeho speváka Braňa Mojseja, ktorý si prešiel peklom zvaným alkoholová závislosť na vlastnej koži a v súčasnosti sa nachádza v piatom roku

abstinencie. V roku 2019 založil v Prešove Mojsej Clinic – zariadenie pre komplexné riešenie závislostí. Činnosť je zameraná na anonymné poradenstvo, zriadenie nonstop linky pomoci (nielen) závislým, prevenčné prednášky spojené s diskusiou po školách, liečebniach, resocializačných zariadeniach, ďalej mobilnú poradňu, motivačné pohovory, motivačné pobyty, terapie, pomoc pri vybavovaní umiestnenia klienta v konkrétnej liečebni podľa regiónu odkiaľ klient pochádza, či poskytnutie kontaktu na psychiatra, psychológa, odborníka kdekoľvek na Slovensku.

Pri výzve Suchý február ale Braňo Mojsej upozorňuje na jednu dôležitú vec: „Všetko, čo vedie k tomu, aby sa človek zamyslel nad vlastnou spotrebou alkoholu, má nepochybne význam. Ja som však človek, ktorý nemá rád šablónovité správanie a vychodené cestičky, ktorých smer určil niekto na druhom konci sveta a všetci ich akosi húfne nasledujú. Tu by som preto rád zdôraznil podstatnú vec. Suchý február sa týka výlučne zdravej populácie a ľudí, ktorých sa závislosť na alkohole žiadnym spôsobom nedotkla. Som človek závislý od alkoholu, dlhodobo abstijnem, takže mňa, ako aj ďalších ľudí z mojej komunity, sa táto výzva netýka. Pre nás je abstinencia doživotnou, a tou jedinou cestou.“

Podľa Ligy za duševné zdravie má alkohol kauzálnu (príčinnú) súvislosť s viac ako 60 ochoreniami a poškodeniami zdravia. K tomu treba pripočítať úrazy, dopravné nehody, agresívne útoky s poranením, alebo zabitím. Sú vyčíslené percentá, ktorými sa alkohol podieľa na jednotlivých chorobách, často je to štvrtina i viac z celého množstva ochorení. Čísla, vyjadrujúce škody na zdraví, životoch a ekonomike sú obrovské, ale žiadne čísla nevyjadria mieru utrpenia, nešťastia, týrania i násilia, ktoré alkohol prináša tým, ktorí s alkoholikmi a v ich blízkosti žijú.

Upozorňuje na mnohé nedostatky

Braňo Mojsej pre Dúbravské noviny priznal, že zo stoličky „ho zdvíha“, okrem iného, aj apatický prístup kompetentných v otázke sprísnenia legislatívnych krokov na eliminovanie dostupnosti alkoholu a jeho konzumácie na verejnosti, taktiež chýbajúce upozornenia na fatálne dôsledky pravidelnej konzumácie alkoholu na zdravie človeka priamo na fľaškách – ako je tomu v prípade cigariet, jeho ľahká dostupnosť takpovediac všade - od billboardov stojacich na tých najfrekventovanejších miestach, až po novinové stánky. A čo považuje za najväčší nonsens, je možnosť zakúpiť si alkohol na čerpadlách pohonných hmôt, najmä po sérii tragických udalostí na jeseň minulého roka. Do kontaktu s alkoholikmi prichádza na dennej báze. Okrem hudby sa totiž veľmi intenzívne venuje i laickej terapii, pretože ako tvrdí, je žiarivým príkladom tvrdenia, že človek dokáže vstať aj oprášiť sa zo všetkých prešľapov, a stať sa ešte hodnotnejším človekom. Diagnostikovať človeka závislého od alkoholu mu dnes nerobí žiadny problém a jeho služby sú medzi pacientmi, odbornou verejnosťou, ale tiež adiktológmi, nesmierne žiadané. Ako tvrdí: „Nemám potrebný diplom, ale v danom segmente týmto ľuďom najviac pomôže práve človek, ktorý si závislosťou prešiel. Ten je v procese liečby alkoholovej závislosti nenahraditeľný.“

Prednášky na školách

Veľkú časť svojich pracovných aktivít Braňo Mojsej venuje prevenčným prednáškam. Na otázku, či by spolu so svojimi spolupracovníkmi navštívil aj Dúbravku, odpovedá kladne: „Samozrejme. Dôležité je dohodnúť sa na termíne v dostatočnom časovom predstihu, tak 2-3 mesiace, naše možnosti sú obmedzené. Na webovej stránke Mojsej Clinic záujemcovia nájdu formulár, ten je potrebné vyplniť, zodpovedný pracovník od nás sa vám ozve a dohodnete si všetko potrebné.“ Zároveň prezrádza, že ako výjazd zvyknú navštevovať nielen školy, ale i veľké firmy a korporácie. „Cestujem po Slovensku aj s ľuďmi, ktorí absolvovali liečbu rovnako ako ja, tému závislosti preberáme do detailov. Počas prvej hodiny na školách bývajú prítomní aj pedagógovia, následne odchádzajú a v miestnosti ostávame s adolescentami. O všetkých veciach sa rozprávame otvorene, a taktiež o tom, aká je situácia na škole. Akonáhle nie sú prítomní učitelia, atmosféra sa zvykne uvoľniť. Najhoršie je, že mnohí riaditelia razia tézu, že na škole žiadny problém s alkoholom či drogami nemajú, prípadné problémy taja, a potom sa dejú veci, o ktorých počúvame z médií. Agresivita na školách narástla do neskutočných rozmerov.“

Braňo Mojsej apeluje na rodičov a zdôrazňuje, že zatvárať v izbe dieťa, ktoré chodí domov čoraz častejšie opité, nie je riešením. „Oni obvykle nevedia, čo iné robiť. Treba im otvoriť oči, vysvetliť kvantum možností, ktoré majú, a keď budú chcieť, výsledok sa dostaví. Otvorenej komunikácii učím všetkých, aj mojich klientov. Aby nenechávali nič dole, usadené vo vnútri. Takto napáchané škody môžu byť nevyčísliteľné...“ dodáva.

Citát:

„Akonáhle nie sú prítomní učitelia, atmosféra sa zvykne uvoľniť. Najhoršie je, že mnohí riaditelia razia tézu, že na škole žiadny problém s alkoholom či drogami nemajú, prípadné problémy taja, a potom sa dejú veci, o ktorých počúvame z médií.“

Braňo Mojsej

Rady záhradkárom

Striháme, vysievame, opravujeme

Februárové slniečko nám pomaly hlási príchod jari, na slnečných čistinkách začínajú kvitnúť snežienky, v lužných lesoch sa objaví prvý medvedí cesnak. Vysievame skorú zelenú, striháme popínavé ruže, hovorí Milan Trstenský, člen komunitnej Vodárenskej záhrady o. z. Živica.

Kvety: Striháme popínavé ruže. Presádzame izbové rastliny, vždy len do kvetináča o málo väčšieho. Zvýšime objem zálievky. Koncom mesiaca môžeme začať s výsevom letničiek.

Drobné ovocie: Keď nemrzne, presvetľujeme a zmladzujeme kríky ríbezlí a egrešov. Koncom mesiaca vyčistíme záhony jahôd, odstránime staré poškodené listy očistíme srdiečka od nečistôt. Upravíme a kompostom prihnojíme černice a maliny.

Ovocné stromy: Južné strany kmeňov ovocných stromov bielime vápnom alebo zatieňujeme proti poškodeniu jarným slnkom a nočným mrazom. V bezmrazových dňoch režeme vrúbky ovocných stromov. Rozmnožujeme figovníky odrezkami, ktoré ponoríme do vody, prípadne vlhkého substrátu zeminou alebo piesku. Dokončíme presvetľovanie ovocných stromov. Pred vypučaním púčikov dokončíme rez koruniek všetkých na jeseň vysadených stromčekov.

Zelenina: Začínáme vysievať skorú zeleninu. Do kvetináčov v skleníku alebo presklenom balkóne vysievame paradajky a baklažány, papriku a čili papričky vysievame len vo vykurovaných priestoroch alebo na parapetoch.

Striháme živé ploty, opravujeme pareniskové okná a rámy. Vyčistíme a vyhrabeme trávniky, a zabezpečíme semená rastlín na výsev v marci. Opravujeme cesty, schody a oplotenie.

Mestská časť Bratislava - Dúbravka

Bezplatná právna poradňa – február

- Bezplatná právna poradňa funguje v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej.
- Vo februári bude dispozíciou v stredu 1. februára od 9.00 – 11.30 a v stredu 15. februára od 13.00 – 16.00.
- Pred návštevou je potrebné poradne si pripraviť všetky dokumenty. Premyslieť si ako zadefinovať svoj problém.
- Svojou prípravou znižovať čas návštevy na desať minút, byť tak tolerantní k ostatným, či už k ďalším návštevníkom poradne, tak i právnikom, ktorí radi bez nároku na honorár.
- Služby právnej poradne sú poskytované formou osobných konzultácií s právnikmi.
- Poradňa neposkytuje právne poradenstvo v trestných veciach a nezasťupuje občanov v súdnych konaniach ani v konaniach pred inými štátnymi orgánmi.

Márió „Pac“ Praženec a jeho spomienky na Dúbravku

Skúšobňu sme mali v Skleníku

Zhovárala sa: Danka Šoporová

Jeho cesta k detskej tvorbe sa nedá nazvať inak, než osudovou. Pôvodný zámer urobiť radosť dcérke Hanke k narodeninám a pridať jej – ako darček, spontánne nahrané video s chytľavým

textom a videoklipom na YouTube, totiž nabral rozmery, aké nepredpokladal ani on sám. Mário Praženec (44), známy z obľúbeného dua Paci Pac, nám porozprával taktiež to, ako jeho kariéru ovplyvnila dúbavská mestská časť.

Už z úvodných riadkov je jasné, že Dúbravka má vo vašich spomienkach nezastupiteľné miesto. Prečo?

(Úsmev) Nikdy nezabudnem na príhodu, ktorá sa nám stala v Dome kultúry Dúbravka. Ešte s bývalou Paci sme práve tam natáčali celý koncert. Sály, ktoré práve toto miesto ponúka, sú skvelé. V deň natáčania sme všetci boli na nohách už od rána, nechýbal niekoľkočlenný štáb, šesť kamier, účinkujúci, no skrátka nás bolo neúrekom. Ja som si zobral na starosť zvuk. Avšak, vo finále som zistil, že sa nič nenahrало, keďže som stlačil zlý gombík. Skoro ma šľak trafil. (smiech) Takže sme to museli celé absolvovať nanovo, zahovoriť si ďalší termín, rovnako tak celý štáb, ale prácu zvukára som tentokrát ponechal na profíka. Výsledok dopadol na výbornú a dodnes máme parádny koncert z vašej mestskej časti na YouTube.

Kedy sa k nám chystáte najbližšie?

V Dúbravke sme vystupovali viackrát a máte úžasné publikum. V červenej sále kultúrneho domu sa to vždy hemží úžasne interaktívnymi deťmi a s nadšením sa k vám vraciame. Vo februári štartujeme novú koncertnú šnúru, v rámci siete kín Cinemax, budeme vlastne iba kúsok od vás. Radi privítame všetkých Dúbavčanov, a to bez ohľadu na vek.

Mnohí rodičia si vás pamätajú ako zarytého punk rockera, často vás bolo vídať i v Dúbavke...

Presne tak. Dvadsať rokov som sa venoval punk rocku, v Dúbavke žil aj náš vtedajší gitarista Robo, často som chodieval za ním a debatovali sme o hudbe. Dokonca sme s chalanmi z Iné Kafe pravidelne skúšali v dúbavskom Skleníku. Na tomto mieste sme natáčali aj videoklip k skladbe Čumil, ktorý mal pod palcom frontman Slobodnej Európy Whisky. Príde mi to už naozaj dávno, tie možnosti natáčania boli diametrálne odlišné od spôsobov, aké poznáme v súčasnosti. Napriek tomu výsledok dopadol nad očakávania a klip si pozriem rád aj dnes, s odstupom toľkých, fúha, až desiatok rokov.

Detské publikum privítalo v dome kultúry i vašich kolegov z iných zoskupení. Vnímate ich ako konkurenciu?

Mnohí by sa asi čudovali, ale máme naozaj korektný, ba až priateľský vzťah. Stretávame sa pravidelne na akciách a hoci sme, ako krajina, malý trh pre tvorbu, akú ponúkame deťom, každý z nás to robí iným spôsobom. Napríklad na Smejkoví a Tanculienke v Dúbavke som bol aj so svojimi deťmi a atmosféra bola tiež vynikajúca.

Ako to myslíte, iným spôsobom?

Niektorí dbajú viac na hudobnú zložku, iné zoskupenie zas na edukatívnu časť, my Paci Pac zas to, o čom spievame, zároveň prezentujeme prostredníctvom nášho hereckého protagonistu na pódiu a podobne. Hoci sa nás na Slovensku venuje detskej tvorbe viacero, robíme to odlišným spôsobom, no pritom cieľ máme jasný. Prinášať radosť či nové obzory tým najmenším deťom, ale aj škôlkarom. A presne to je ten finálny rozmer, na ktorom tak veľmi záleží.

Citát:

V Skleníku sme natáčali aj videoklip k skladbe Čumil, ktorý mal pod palcom frontman Slobodnej Európy Whisky. Príde mi to už naozaj dávno, tie možnosti natáčania boli diametrálne odlišné od spôsobov, aké poznáme v súčasnosti.

Spoločne tancovali šmolkovia, Elsy aj roboti

Veľké stretnutie masiek v kulturáku

Fašiangy sú obdobím karnevalov, tanca, hudby, zábavy. To všetko sa spojilo na jednom podujatí pod názvom Dúbravský detský karneval. Ako už názov napovedal, v nedeľu 22. januára sa tu stretli masky od výmyslu sveta.

Princezné a víly rôzneho druhu, čarodejné stvory, Elsy, Anny, rytieri, supermani, šmolkovia i jednorožce zaplnili modrú sálu Domu kultúry Dúbravka. Spoločne sa zabávali na pesničky, zatancovali si, zasúťažili a nechýbala ani promenáda karnevalových masiek, kde diváci vybrali potleskom tri „naj“ masky popoludnia. Uspel Tatko Šmolko, robot a Wednesday z Addams Family.

Deti v kostýmoch prišli podporiť maskoti a rôzne rozprávkové postavičky, krásna i ľadová Elsa, veľkí šmoulovia, Včielka Maja s kamarátmi Vilkom a koník Flipom. O poriadnu a rôznorodú veselú zábavu nebola núdza. Nechýbalo fotenie, súťaženie, maľovanie na tvár a samozrejme detská radosť a prekvapenia.

Svoje karnevalové zábavy si počas februára organizovali aj jednotlivé materské školy či družiny dúbravských škôl, seniorské denné centrá zas fašiangové posedenia s programom a dobrotami.

Termín fašiangov sa tradične odvíja od Veľkej noci, začínajú sa na Troch kráľov a trvajú do Popolcovej stredy vo februári. Pôst teda začne v stredu 22. februára a potrvá až do 6. apríla

(lum)

Po oslavách je viac strát a zranení

Zhovárala sa: Danka Šoporová

„Bezohľadnosť i krutosť podaktorých ľudí nemá konca. Jeden z našich ošetrovateľov našiel ráno pred útulkom priviazanú krátkosrstú vyžlu. Majiteľka ju nechala celú noc mrznúť, nenechala jej ani deku,“ hovorí Kristína Devínska, koordinátorka kampaní a dobrovoľníctva v Slobode zvierat. Opýtali sme sa jej tiež na to, s akými problémami sa práve v tomto období boria najčastejšie.

Ako by ste z pohľadu Slobody zvierat či aktivít, ktoré zastrešujete, hodnotili záver uplynulého roka? Líšil sa v niečom od tých predchádzajúcich?

Bol náročnejší. V závere, ale taktiež počas priebehu celého roka. Od februára minulého roka sme okrem našich 24 regionálnych centier v rámci Slovenska naporúdzi aj zvieratám, ktoré prichádzajú z Ukrajiny. Naša veterinárna ambulancia počas celého roka bezodplatne poskytovala pomoc vo forme očkovania, čipovania a základného ošetrovania majiteľom zvierat, utekajúcim pred vojnou. Pomohli sme takto viac ako 500 zvieratám. Naše veterinárne lekárky vykastrovali a ošetrili 600 ferálnych, voľne žijúcich mačičiek, ktoré boli po zákroku vrátené späť do pôvodného prostredia. Pomohli sme 2184 zvieratám z ulíc, ktoré sa dostali do ohrozenia života. Väčšine z nich sme našli nový, lepší domov.

Predstavujú pre vás vianočné sviatky, respektíve dni, ktoré po nich nasledujú, zvýšený nápor práce?

Tento rok sme pocítili skôr predvianočný nával zvierat. Majitelia sa začali zbavovať svojich bytových psov v zimnom období krátko pred Vianocami, čo je obzvlášť nešťastné riešenie. Psíky strádajú psychicky aj stratou tepelného komfortu, čo im výrazne oslabuje imunitu. Jeden z našich ošetrovateľov našiel ráno pred útulkom priviazanú krátkosrstú vyžlu. Majiteľka ju nechala celú noc mrznúť, nenechala jej ani deku.

Prejavujú Dúbravčania záujem o zvieratká v útulkoch? Vnímate to napríklad cez prizmu zvýšeného záujmu o venčiarске preukazy?

Áno, je to tak. Veľkú časť z množstva našich venčiarov, aj tých detských, ktorí chodia v doprovode svojich rodičov, tvoria Dúbravčania. V Dúbravke je tiež veľa psíkov adoptovaných z nášho útulku.

Ako vyzerali Vianoce v Slobode zvierat? Je pomoc od ľudí práve v tomto období (naj)silnejšia?

Pred Vianocami nám naši podporovatelia prinášali do útulku materiálnu podporu hlavne vo forme suchého krmiva pre psíky, ale i konzervy. Išlo o klasické krmivo, ale tiež špecializované granuly, napríklad na odľahčenie obličiek alebo trávenia, ktoré je pre nás ozaj vzácne. Za túto formu pomoci sme skutočne vďační, týka sa to aj verzie pre mačičky. Potešíme sa dojčenskému mlieku pre mačiatka, jednorazovým, savým podložkám i textíliám. Konkrétne čistým, pokojne

starším uterákom či plachtám. Aktuálne pociťujeme veľký nedostatok bezpečných, prackových obojkov pre veľké psy.

Zaznamenali ste po sviatkoch zvýšený počet telefonátov, týkajúcich sa psíkov či mačiek nájdených na ulici? Aký je aktuálny počet zvierat v útulku?

Ako každý rok, zvýšený počet strát, zranených zvierat a telefonátov. evidujeme po silvestrovej noci. Opakujúce sa hlasné výbuchy a záblesky sú horor nielen pre domácich miláčikov, ale tiež pre voľne žijúce zvieratá. Je nutná legislatívna zmena, ktorá zakáže predaj akejkoľvek pyrotechniky na pultoch. Inak sa tohto neuhu na Slovensku nikdy nezbavíme.

Zopakujme si ešte raz čo robiť, ak nájdeme na ulici opustené zviera?

Treba kontaktovať mestskú políciu, ktorá zašle objednávku na odchyt zvieratá Slobode zvierat. Ak má zviera čip, vieme ho bezprostredne vrátiť jeho majiteľom.

Ako vyzerá následná starostlivosť o tieto odchytené zvieratká?

Zvieraťu ako prvé prečítame čip a pokúšame sa kontaktovať jeho majiteľov. Zranenému či chorému zvieraťu poskytneme veterinárnu pomoc. Ak ide o túlavého, neoznačeného psíka, ku ktorému sa dlhodobo nik nehlási, a nevieme sa dopátrať jeho majiteľa, absolvuje veterinárnu prehliadku. Následne je umiestnené do karantény a neskôr zaradené medzi ostatné psíky, ktorým hľadáme domov.

Aký bude odhadom rok 2023 v Slobode zvierat?

Prajeme si, aby ubudlo týraných zvierat a pribudlo zodpovedných a empatických ľudí. Vzhľadom na zdražovanie, prevádzka útulku bude mimoriadne náročná po finančnej stránke. Úprimne veríme, že trend v zbavovaní sa zvierat neporastie, pretože už teraz kapacitne nestačíme.

Foto: archív Sloboda zvierat

Pošta v Dúbravke: Vývoj po vojne, v čase výstavby sídliska, po Nežnej revolúcii a po vzniku Slovenskej republiky

Pošta bola na Záluhách, niekdajšej Strachotovej aj v telefónnej ústredni

Text: Miroslav Bachratý

V januárovom čísle Dúbravských novín sme predstavili novú publikáciu, ktorá sa venuje histórii a pôsobeniu pošty v Dúbravke v rôznych obdobiach. Jej autorom je Dúbravčan Miroslav Bachratý, filatelista, ktorý sa v rámci svojej záľuby venuje najmä poštovej histórii. Priblížili sme dejiny pošty v Dúbravke do konca druhej svetovej vojny. Dnes sa pozrieme prostredníctvom publikácie na nedávnejšiu minulosť, zaspomínáme na poštu na Strachotovej (dnes Cabanovej) či fungovanie veľkej červenej pošty.

Prechod frontu cez Bratislavu začiatkom apríla 1945 sa prejavil aj v Dúbravke, ktorá bola spolu s Lamačom a Devínskou Novou Vsou zahrnutá do obranného systému Bratislavy, Nemcami vyhlásenej za Festung Pressburg (pevnosť Bratislava), čo malo znamenať jej obranu "do posledného muža". Napriek vojnovým škodám sa život pomerne rýchlo dostal do normálnych koľají a už v apríli došlo v Bratislave aj k obnoveniu poštovej prevádzky. Po tejto stránke sa v Dúbravke nič nezmenilo, naďalej patrila pod poštový úrad v Lamači.

Významná územnosprávna zmena nastala k 1. aprílu 1946 na základe vyhlášky Povereníctva vnútra č. 1623/1-II/2-1946 z 13. februára 1946, podľa ktorej boli k Bratislave pripojené dovtedy samostatné obce Vajnory, Račištorf (Rača), Prievoz, Lamač, Dúbravka, Petržalka a Devín. S účinnosťou od 1. júla 1946 boli existujúce poštové úrady v týchto obciach premenované, v prípade Lamača na Bratislava 15.

Z hľadiska poštovej obslužnosti to však pre Dúbravku neprinieslo žiadnu zmenu, obec len formálne prešla do doručovacieho obvodu pošty Bratislava 15. Situácia sa nezmenila ani v nasledujúcich desaťročiach. Dúbravka vlastnú poštu nemala, aj keď počet jej obyvateľov postupne narastal a dosiahol vyše 1300 osôb.

Výstavba sídliska priniesla poštu

Zásadný obrat v živote Dúbravky nastal až koncom šesťdesiatych rokov, keď sa začala výstavba panelového sídliska v lokalitách Záluhy a Podvornice, v ktorých našli nový domov tisíce obyvateľov. V rámci občianskej vybavenosti bolo potrebné riešiť aj služby pošty a telekomunikačnú sieť.

Nová dúbravská pošta bola otvorená na sídlisku Záluhy 1. októbra 1971 ako Bratislava 30, po zavedení poštových smerovacích čísiel v ČSSR v roku 1973 sa jej úradný názov rozšíril na 830 00 Bratislava 30.

Pošta Bratislava 30 spočiatku sídlila na Lipského ulici v prízemnej budove, kde sa dnes nachádza Dom sociálnych služieb. Pred otvorením tejto samostatnej pošty zrejme po krátku dobu zabezpečovala doručovanie zásielok na novopostavených sídliskách lamačská pošta Bratislava 15, keďže v úradnom oznámení o otvorení pošty Bratislava 30 je zmienka o vyňatí sídliskových častí Záluhy a Podvornice z dovtedajšieho obvodu lamačskej pošty Bratislava 15. "Stará" Dúbravka zrejme naďalej zostala pod touto poštou, keďže priestor medzi ňou a Záluhami bol ešte staveniskom.

Po necelých dvoch rokoch - 2. mája 1973 - sa pošta Bratislava 30 presťahovala do nových priestorov na Bazovského ulici (dnes prízemný objekt susediaci s budovou banky VÚB).

Z dôvodu zachovania lepšej dostupnosti poštových služieb pre obyvateľov východnej časti Záluh bola v priestoroch odšťahovanej pošty Bratislava 30 na Lipského ulici 2. mája 1973 zriadená nová podávacia pošta 837 00 Bratislava 37. Jej pôsobenie v Dúbravke však netrvalo dlho, už 1. decembra 1974 bola presťahovaná na Svätoplukovu ulicu v meste.

Horná pošta na sídlisku

Výstavba sídliska severným smerom rýchlo postupovala a obyvatelia tejto časti novej Dúbravky to mali na obidve jestvujúce pošty 30 a 37 ďaleko.

Pre uľahčenie ich prístupu k poštovým službám bola preto dňom 1. júna 1976 otvorená menšia pošta 838 00 Bratislava 38 v bytovom dome na vtedajšej Strachotovej (dnes Cabanovej) ulici č. 13. Aj táto bola iba poštou podávacou, vydávala však aj oznamované balíkové zásielky. Doručovanie ostatných zásielok obstarávala naďalej iba pošta Bratislava 30.

Od 1. januára 1982 došlo v Bratislave k rozsiahlej zmene organizácie poštovej siete, pričom bola prečíslovaná väčšina pôšt podľa príslušnosti k mestskému obvodu. Keďže Dúbravka patrila do IV. bratislavského obvodu, poštám v nej pôsobiacim boli pridelené čísla začínajúce štvorkou. Pošta Bratislava 30 tak dostala nové číslo 42 a príslušné poštové smerovacie číslo 840 02, takže jej úradné pomenovanie znelo 840 02 Bratislava 42. Podobne pošta Bratislava 38 bola zmenená na 840 05 Bratislava 45. Tento stav v oblasti poskytovania poštových služieb v Dúbravke pretrval až do ukončenia československej poštovej správy v roku 1992.

Veľká červená pošta

S pomerne rýchlym prírastkom obyvateľstva na rozrastajúcom sa sídlisku narastala aj potreba rozšírenia prevádzkových priestorov dodávacej pošty, preto sa pošta Bratislava 42 v novembri 1984 presťahovala do nových priestorov v budove Automatickej telefónnej ústredne Bratislava-Dúbravka, postavenej v strede sídliska na Saratovskej ulici. Budova patrila telekomunikáciám a pošta tu bola vlastne iba v podnájme.

Na vtedajšie pomery boli jej priestory riešené skutočne veľkoryso, či už išlo o verejnosti prístupné časti s početnými priehradkami alebo o prevádzkové priestory vrátane zázemia pre doručovateľov. Architektúru vzdušných a presvetlených priestorov dopĺňala zeleň a kultúrňovala veľkoplošná maľba na čelnej stene haly. Pošta poskytovala podávaciu i dodávaciu službu nielen pre obyvateľov sídliska, ale aj "starej" Dúbravky. V telekomunikačnej budove sídlilo aj Okresné riaditeľstvo pôšt Bratislava - vidiek s samostatným poštovým smerovacím číslom 844 17 Bratislava. Pred reorganizáciou bratislavských pôšt k 1.1.1982 doručovanie balíkov pre celú Bratislavu, teda aj pre Dúbravku, zabezpečovala ústredná balíková pošta Bratislava 50, umiestnená v blízkosti železničnej trate v Lamači. Po roku 1982 bol dodaj balíkov presunutý na Tomášikovu ulicu.

Rušenie a združovanie pôšt

Významné spoločenské zmeny po roku 1989 viedli k osamostatneniu sa Slovenskej republiky 1. januára 1993 a následne aj k vytvoreniu štátneho podniku Slovenská pošta, neskôr zmeneného na štátnu akciovú spoločnosť. Markantnou zmenou už od prvého dňa bolo vyplácanie poštových zásielok vlastnými známkami Slovenska, aj keď do 30. septembra 1993 bolo možné súbežne používať aj bývalé československé ceniny.

Pokračujúca celková ekonomizácia hospodárskeho života sa prejavila aj v poštovej sieti, keď postupne dochádzalo k racionalizácii nákladov, redukcii nerentabilných pôšt, a tiež k úpravám v dôsledku zmien vlastníckych vzťahov. Dotklo sa to čoskoro aj dúbravských pôšt. Najskôr bola k 1. júlu 1993 definitívne zrušená pošta Bratislava 45 po tom, čo ukončila svoju reálnu prevádzku už v roku 1991.

Ostala len maľba

Ďalšia zmena sa týkala umiestnenia pošty Bratislava 42, ktorá bola vyvolaná odpredajom budovy telekomunikácií súkromnému vlastníkovi, v dôsledku čoho došlo k vypovedaniu zmluvy o prenájme. Pošta Bratislava 42 bola v roku 2004 presťahovaná do rekonštruovaného obchodného domu Saratov, kde sídli dodnes.

Žiaľ, telekomunikačná budova v nasledujúcich rokoch chátrala a pod pseudonymom "stará pošta" nerobila Dúbravke dobré meno. Správy o stave riešenia tohto problému z posledných mesiacov dávajú však nádej na zmenu tohto stavu. Pamiatku na pôsobenie pošty v tejto budove predstavuje veľkoplošná maľba, ktorá bola prenesená a inštalovaná do reprezentačnej zasadacej miestnosti Riaditeľstva pôšt Bratislava v priestoroch poštovej budovy na námestí SNP. Podstatná redukcia prevádzkových priestorov v tom čase jedinej dúbravskej pošty bola neskôr čiastočne kompenzovaná otvorením novej podávacej pošty 840 11 Bratislava 411 ku dňu 1.7.2009 v obchodnom stredisku na ulici Mikuláša Schneidera-Trnavského. Bola to prvá pošta na Slovensku s elektronickým vyvolávacím systémom, zlepšujúcim komfort pre zákazníkov i pracovníkov pošty. Poštu 42 odľahčuje okrem podávacej služby aj výdajom oznamovaných listových a balíkových zásielok pre časť Dúbravky. Pošte 411 patrí aj slovenské prvenstvo ponuky zákazníkom voľne prístupného doplnkového tovaru.

(Výber: Pošta v Dúbravke, upravené pre DN)

Fotografie: Zdroj: Slovenská pošta, a. s., Poštové múzeum.

Bývate na vyššom poschodí s balkónom? Osadíte búdku a môžete čakať sokola myšiara.

Zachránili sokola rároha, kupujú životný priestor pre ohrozené druhy

Zhováral sa: Juraj Marcinát

Narodil sa v Trenčíne, ale vzťah k dravcom si začal pestovať ako 12-ročný na krúžku v bratislavskej zoo. Chodil na stavebnú priemyslovku. Začínal so sokoliarimi, lenže čoskoro prišiel na to, že cesta k ochrane a neraz aj záchrane rytierov oblohy vedie iným smerom. Svoje prvé hniezdo sokola rároha objavil v roku 1976. Už niekoľko desaťročí vedie Jozef Chavko renomované občianske združenie Ochrana dravcov na Slovensku (Raptor Protection of Slovakia), ktoré má na konte niekoľko úspešných projektov a ktoré sídli v Dúbravke.

Prečo vaše občianske združenie „hniezdi“ práve v Dúbravke? Je náš región niečím ornitologicky alebo vyslovene z hľadiska dravcov špecifický?

Je to výsledok spontánneho procesu. Tu sme našli najlepšie podmienky. Dlhú dobu sme sídlili na Kuklovskej, na Trhovej sme ôsmy rok. Naša výkonná riaditeľka Lucia Deutschová žije v Dúbravke, aj niektorí kolegovia sú odtiaľto. A čím je Dúbravka zaujímavá? Najmä častým hniezdením sokola myšiara na panelákoch. V kvetináčoch, na balkónoch. Stačí, že bývate na vyššom poschodí, osadíte búdku a na 90 percent vám zahniezdi. Často sme tu museli pomáhať ľuďom, ktorí nás kontaktovali. Mnohí prejavili naozaj veľkú mieru empatie.

Aké druhy dravcov obývajú neurbanizované okolie mestskej časti?

Devínska Kobyla je domovom celej plejády dravcov, ako sú myšiak lesný, jastrab veľký, jastrab krahulec, sokol lastovičiar. Je to svojím spôsobom unikát, pretože taký lesný komplex v blízkosti Bratislavy má možno už iba Rača. Dúbravka je naozaj úzko spätá s prírodným prostredím. Zo sov sú to potom sova lesná a najmä myšiarka ušatá, ktorá takisto obľubuje aj ľudské sídla. Keď sú jej mláďatá väčšie a matka ide na lov, výrazne sa dožadujú potravy. Niektorí ľudia sú na ich hlasitý prejav citliví, nevedia zaspáť, vyskytli sa aj prípady usmrtenia sovičiek. V zime sa koncentrujú do početnejších krdľov, ktoré vyhľadávajú odpočinkové spánkové stanovišťa najmä na ihličnatých stromoch. Na jednom môže oddychovať aj niekoľko desiatok myšiarov. Také miesto sa nachádzalo aj za Kostolom sv. Kozmu a Damiána.

Ku koloritu jesennej a zimnej Dúbravky patrí gagot migrujúcich husí, ktorý počuť najmä vo večerných hodinách. Využívajú významnú migračnú trasu aj dravce?

Ide o jeden z najdôležitejších migračných koridorov v Európe. Vtáky sa na jar a na jeseň orientujú podľa tokov riek Dunaj a Morava, teda v priamom susedstve Dúbravky. Okrem husí ide o žeriavy, ale tiež množstvo druhov, ktoré ani nevidíme, pretože ťahajú v noci. Z dravcov migrujú jastrab krahulec či jastrab lesný, ktorý v čase nedostatku potravy zaletuje do Dúbravky loviť holuby, ale aj ďalší hostia zo severnej Európy ako myšiak severský, sokol kobec, kaňa sivá, zo spevavcov napríklad chochláč severský, pinka severská a mnohé ďalšie. Nezriedka možno pozorovať tiež prelety orla kráľovského či orliaka morského, len treba mať oči otvorené.

Monitorovanie dravcov a sov na Slovensku však nie je vašou jedinou činnosťou. Zapájate sa do oveľa ambicióznejších projektov, o ktorých verejnosť ani netuší.

Áno, mnohé sú aj finančne mimoriadne náročné a riešia sa s podporou Európskej komisie. Ak totiž chceme pre niektorý druh nájsť vhodný a najmä bezpečný biotop, musíme vykupovať pozemky od majiteľov. Napríklad na neďalekom chránenom vtáčom území Sysľovské polia na vykúpených pozemkoch vysievame lúčne panónske byliny dôležité pre rozmnožovanie hmyzu, aby mali vtáky dostatočnú potravinovú ponuku. Projekty typu Life sa realizujú väčšinou na nadnárodnej úrovni, výsledok má takto oveľa väčší dosah. Spolupracujeme s Maďarskom, Rakúskom, Českom, Srbskom, Rumunskom či Chorvátskom.

Podarilo sa vám tiež zachrániť populáciu sokola rároha, ktorý sa v minulom storočí ocitol na pokraji vyhynutia.

V 90. rokoch sa vo veľkom vykrádali jeho hniezda a mali v tom prsty aj sokoliari. Fyzicky sme vtedy 24 hodín denne strážili posledných päť hniezd sokola rároha v Malých Karpatoch. Hniezdne stromy sme dokonca obmotali ostnatým drôtom, aby sa pytliači nedostali k mláďatám. Taký silný bol vtedy tlak na populáciu tohto druhu. Podarilo sa a kontinuita hniezdenia sokola rároha nebola prerušená. Napokon prestalo aj vykrádanie hniezd. Tým sa však pomoc rárohovi neskončila. Ohrozovalo ho intenzívne lesné hospodárenie na hniezdiskách a navyše aj rozoraním pasienkov zanikli kolónie sysľov v predhorí Malých Karpát – sokoly prišli vplyvom intenzívneho poľnohospodárstva o potravinovú základňu. Osadili sme desiatky búdok na stožiaroch a celú populáciu tohto pôvodom stepného druhu sme presídlili do nížin. Tam sa jej darí podstatne lepšie a počet hniezdiacich párov významne vzrástol. V roku 2022 z búdok vyletelo spolu 146 mláďat. To považujeme za veľký úspech.

Podobne na tom bol orol kráľovský, teda ďalší druh, ktorý obýva predovšetkým nížiny a poľnohospodársku krajinu.

Orol kráľovský sa pre zmenu stával častou obeťou nezákonného odstrelu a úmyselných otráv pytliačmi. Do projektu sme zapojili aj políciu SR, ktorá vycvičila psy na vyhľadávanie návnad – zdochlín s otravou. Pomocou psov sme dôsledne monitorovali teritória orlov. Počty otráv klesli a populácia orla kráľovského stúpila natoľko, že ho už dnes môžu pozorovať ľudia v prírode. Tento rok vyletelo spolu 60 mláďat, čo je historicky najvyšší štatisticky zachytený počet.

Vaša práca sa musí dostávať do konfliktu so záujmami iných skupín. Darí sa vám preukazovať porušovanie zákona?

Usvedčiť a potrestať páchatel'ov je stále veľmi zložitú. Zdokumentovať a objasniť trestný čin si vyžaduje neskutočne veľa úsilia. Policajti často odvedú kvalitnú prácu. Prípady sa v konečnej fáze dostávajú cez prokurátora na súdy, ale tam spočíva najväčší problém. Súdy pracujú extrémne pomaly a dochádza k tomu, že obžalovaný má dosť času nájsť cestu von zo šlamastiky. Napríklad prípad pytliačstva nepovoleného lovu železnými sklápacími pascami, ktorý si nahrával v októbri 2018 na video cez fotopascu predseda Poľovníckeho združenia pri obci Neded, sa bude prejednávať v rámci súdneho konania až vo februári tohto roku. Ťahá sa už vyše 4 roky napriek tomu, že trestný čin bol jednoznačne preukázaný a páchatel' sa priznal. Na viacerých ďalších prípadoch úzko spolupracujeme s Prezidiom policajného zboru, Poriečnou políciou či s ďalšími zložkami Policajného zboru.

Okrem polície a médií ste získali na svoju stranu aj ďalšieho silného podporovateľa. Ako vám pomáhajú energetické distribučné spoločnosti?

Slovenská elektrizačná prenosová sústava a distribučné firmy v rámci svojich „zelených“ projektov sami inštalovali nami odporučené typy búdok pre sokoly rárohy a ďalšie dravce či sovy. Aby zamedzili zraneniam vtákov nárazom do vodičov, na svoje zariadenia montujú tzv. odkloňovače alebo výstražné prvky, ktorých konštrukcia aj v noci varuje vtáky na trasách vedení vysokého napätia. V Európe sme sa stali lídrom v presadzovaní tohto druhu ochrany. Vyvinuli sme tiež tzv. ekochráničky brániace smrtiacemu kontaktu vtáka so „živými“ vodičmi na konzólach 22 kV elektrických stĺpoch. Možno si ich všimnúť najmä na chránených územiach, ale už sa montujú všade vo významných vtáčích teritóriách a migračných trasách.

Od roku 2000 sa venujete aj ďalšiemu ohrozenému druhu, hoci nepatrí medzi dravce ani sovy. Ako sa náš najväčší vták drop veľký dostal do vašej starostlivosti?

Súvisí to s našou prácou na Sysľovských poliach. Na tomto území žijú dva kľúčové druhy, ktoré už nikde inde na Slovensku nenájdete. Keď sme pomáhali sokolovi červenonohému (kobcovitému), nemohli sme nechať bokom ani dropa veľkého. Extrémne mu nevyhovuje intenzívne poľnohospodárstvo, pretože rovnako ako sokol červenonohý potrebuje hmyziu zložku potravy. Od roku 2020 sme tam aj vďaka vykupovaniu pozemkov zaregistrovali 5-6 hniezdení dropa, čo už je veľmi dobrý signál. V zimnom období tam odpočíva aj 350 vtákov. Vznikol tým pozitívny predpoklad návratu druhu na Žitný ostrov, pretože badať vzostupný trend populácie.

Bývate v Rajke, takže Sysľovské polia máte takpovediac pod oknami.

Áno, len nedávno som tam pozoroval 10-15 orlov kráľovských a asi 8 orliakov morských v jednej lokalite. Na tomto území je tiež zakázané strieľať krkavcovité vtáky, čo sa môže zdať zvláštne, pretože najmä vrany rady konzumujú vajcia iných druhov. Lenže sokol červenonohý je vysoko spoločenský druh, havrany a vrany potrebuje, pretože si sám nevie postaviť hniezdo. Rovnako ako iné druhy sokolov či sov. A v podobnom duchu sa nesú napríklad aj naše projekty návratu sysľov do prírody, pretože slúžia dravcom ako potrava. Keď pomôžeme jednému druhu, pomôžeme aj iným.

V uplynulých desaťročiach sme sledovali silný trend obsadenia miest a obcí strakami, vrانami či havranmi. Čomu tento jav pripisujete?

Treba si uvedomiť, že krkavcovité vtáky sú veľmi inteligentné. Využívajú naše odpadové hospodárstvo, sú mimoriadne vynaliezavé. Krdle havranov pôvodne obývali polia, ale odtiaľ ich vyhnali poľovníci, preto našli útočisko v mestách, kde po nich nik nestrieľa. Na polia už zaletujú len za potravou, kde sa živia predovšetkým rastlinnou zložkou. Straky a vrany sa samozrejme priživujú na odpadoch v mestách a navyše milujú vlašské orechy.

Ľudskú činnosť sa naučili využívať aj dravce, ktoré číhajú na zdochliny pri diaľniciach a cestách.

Neradi to vidíme, pretože sa im to často stáva osudné. Najmä však sovám, ktoré pri love kopírujú terén a narážajú pri tom do áut. Usilujeme sa vymyslieť projekt na osadenie bariér, ktoré by tomu zabránili.

Ľudia radi v zime prikrmujú sýkorky a iné spevavce, ale ako je to s dravcami a sovami? Dá sa to?

Azda iba nepriamo. Ja napríklad prikrmujem na záhrade asi stočlenný krdel' vrabcov. A tým vlastne prikrmujem jastraba krahulca, ktorý si na takom vrabcovi rád pochutná. Netreba na tom vidieť nič zlé, je to prirodzený prírodný výber.

Ani dravce však nepohrdnú búdkami. Sú niečím špeciálne?

Konštrukcia búdok je hotová veda. Menšie druhy dravcov hniezdia v polobúdkach. Do dna napríklad treba vyvrtáť otvory, aby mohla odtekať prípadná voda. Ideálna výstelka je štrková. Každý druh má však iné nároky na veľkosť a tiež na miesto osadenia, najmä na výšku. Väčšina dravcov obľubuje umiestnenie na vyššom poste, odkiaľ majú dobrý výhľad.

V minulosti ste sa názorovo rozišli so sokoliarimi. Odvtedy sa aj sokoliarstvo posunulo ďalej. Ako s nimi vychádzate dnes?

Sokoliari našťastie pochopili, že vykrádanie hniezd nie je cesta, že je to neetické a robí im to zlé meno. Dnes pracujú na inej úrovni, komunikujeme spolu a snažíme sa nájsť hodnoty, ktoré nás spájajú. Aj oni otvorene odsúdili travičov. Rozchádzame sa v tom, že my dravce radi vidíme v prírode a oni vo voliérach, aby s nimi mohli manipulovať. Ja sa osobne stále nedokážem vyrovnáť s predvádzaním dravcov na verejnosti. Podľa mňa je sokoliarstvo o tom, že by sa mali dravce využívať na lov zveri, nie ukazovať za peniaze ako v cirkuse.

Vynáška:

Ochrana dravcov na Slovensku

História občianskeho združenia siaha do roku 1975, keď jeden z najvýznamnejších slovenských ornitológov Štefan Danko založil Skupinu pre výskum a ochranu dravcov a sov (SVODAS). Od roku 2004 vystupuje pod názvom Ochrana dravcov na Slovensku (Raptor Protection of Slovakia). V súčasnosti pod vedením Jozefa Chavka združuje vyše 150 členov a sympatizantov z celého Slovenska, profesionálnych aj dobrovoľných ochrancov prírody. „Nie sme masová organizácia, potrpíme si na odbornú úroveň členov,“ vysvetľuje predseda združenia Jozef Chavko. Venujú sa výskumu, monitorovaniu, starostlivosti a ochrane dravých vtákov a sov vo voľnej prírode. „Monitorujeme divo žijúce populácie dravcov so zameraním na kriticky ohrozené druhy. Máme viac-menej pod kontrolou 98 % populácie najvzácnejších druhov, ako sú orol skalný, orol kráľovský, haja červená či sokol rároh.“ Realizujú viaceré projekty na národnej aj nadnárodnej úrovni. Ponúkajú rôzne služby a programy, napríklad vtáčiu akadémiu pre školy, vypracovanie ornitologického posudku, poradenstvo, workshopy výroby búdok a krmidiel, ale aj dodávku hotových. Viac informácií nájdete na dravce.sk.

Februárové tipy: Literatúra nielen pre mladých dospelých

Vo februári vám prinášame výber knižiek otvárajúcich ťažké, hlboké a dôležité životné témy. Na pozadí rozmanitých medziľudských vzťahov a príbehov čítame o psychickom zdraví, osobných traumách, ale aj šťastí v nešťastí. Aj keď dve z troch knižiek sú primárne určené pre mladých dospelých, veríme, že majú čo ponúknuť každému. Veď napokon, ako sa vraví, sme len takí starí, ako sa cítime.

SLOVÁ V HLBINÁCH – Cath Crowley

Kniha vhodná tak pre mladých dospelých, ako pre všetkých, ktorých naplňajú knižky príjemné na čítanie, s obsahom myšlienok na zamyslenie a romantického motívu. V deji sa ľahko stratí každý, kto miluje blízkosť a vôňu kníh a atmosféru antikvariátov. Príbeh dvoch mladých ľudí, Henryho a Rachel, sa odohráva v antikvariáte Howling. Ľudia tu zanechávajú listy medzi stránkami kníh. Listy s neznámym adresátom, listy básnikom, milencom.

MUŽ, KTORÉHO ASI POZNÁM – Mike Gayle

Príbeh dvoch mužov, kedysi spolužiakov, čitateľa preniesie do priestorov domovu sociálnych služieb. Tu sa Danny Allen a James DeWitt stretávajú v rolách ošetrovateľa a klienta. Po sérii životných udalostí ani jeden z mužov nenaplnil svoje predstavy úspešnej a bohatej profesionálnej kariéry, ako si ich vysnívali, keď sa naposledy videli. V stretnutí po rokoch však nachádzajú nečakané a hodnotné priateľstvo.

SNEHOVÁ VLOČKA – Louise Nealon

Írska autorka Louise vo svojom debute predstavuje príbeh dospievajúcej Debbie. Mladá žena má 18 rokov a svoj doterajší život a dospievanie strávila na farme „iba“ 40 minút od Dublinu. Debbie žije s matkou Maeve, ktorá je presvedčená o svojich prorockých snoch, a bratom Maeve, strýkom Billym. Ten svoje dni plní alkoholom a vydávaním sa za zosnulých spisovateľov.

Veronika Gubková

Tri Tvorivé Tvory sa vracajú

To, čo nám prezradili v rozhovore v Dúbravských novinách ku koncu minulého roka, v tom novom aj naplňajú. Do domu kultúry sa vracajú Tri Tvorivé Tvory, čiže improvizáčna skupina v zložení Juraj "Šoko" Tabaček, Lukáš "Pucho" Púchovský a Stanislav "Stanley" Staško. Predstavenie plánujú vo štvrtok 23. februára o 19.00 v červenej sále DKD. Komici z 3T na základe tém, ktoré vyberie publikum, vytvárajú priamo pred očami divákov krátku divadelnú hru. Práve vďaka tomu ide o interaktívne predstavenie, ktoré ponúka nečakané situácie, ako pre publikum, tak i pre samotných hercov. Každá divadelná hra je originál, ide teda o jej premiéru a derniéru zároveň. Stanislav "Stanley" Staško je už niekoľko rokov Dúbravčan, hovorí, že cieľom 3Téčkárikov je rozveseľovať ľudí. „Nie je ľahká doba, no chceme prinášať ľuďom radosť, smiech, dobrú náladu. Nie sme vulgárni, politickí a ani sexistickí. Nie je to ľahká cesta, no my sme sa rozhodli ňou ísť.“ Vstupné je 16 eur, vstupenky sú v predaji na invitation.eu. (lum)

Po dvojročnej pauze sa vrátil do kostola koncert

Sviatky u nás trvali dlhšie

Text: Lucia Marcinátová

Ladné pohyby po harfových strunách vyčarovali jemné tóny i nevšednú atmosféru. Tá sa vďaka hudbe, slovu, stretnutiam i výnimočnému sakrálnemu priestoru vznášala v posviatočný podvečer počas celého novoročno-vianočného koncertu.

Sviatky v Dúbravke trvali tento rok dlhšie. Vianočno-novoročné obdobie zavŕšil 7. januára už tradičný koncert, ktorý sa do starého dúbravského kostola vrátil po dvojročnej pauze. Pod názvom Novoročný pozdrav pre Dúbravčanov spojil v Kostole sv. Kozmu a Damiána viaceré súbory, mladých aj seniorských hudobníkov, operu, harfu či saxofón.

Po jemnom úvode harfistky Júlie Petkaničovej sa ozvala tuba a organ, rodinné duo mama a syn – Jana a Juraj Ružovičovci. Skladba Ave Mária v ich podaní bola plná citu. Aj tou si pripomenuli Janka Ružoviča, manžela, otca, člena komisie kultúry a spoluorganizátora koncertu v kostole, ktorý nás navždy opustil počas pandémie začiatkom roku 2021.

Silným hlasom sa predviedol tenor Tomáš Ondriáš a operou oslovil aj spevák Martin Babjak. Koncert spojil i ďalšie duo Karin Lukáčovú a Vladimíra Kubištíka, či mladých študentov z bratislavského konzervatória v súbore dychových nástrojov a tiež miestne spevácke zbory seniorov - Dúbravanka, Matica Slovenská, Dúbravské strešne.

Na záver zazneli vianočné a novoročné spevy či pieseň Tichá noc, svätá noc... Symbolicky tak hudbou uzavreli tohtoročné sviatočné obdobie. Čaro Vianoc však bolo cítiť aj po skončení koncertu, pri kráčaní uličkami od starého dúbravského kostola...

Fotografie na výstave dotvárajú verše haikú

Do kulturáku prileteli čajky

Ak by ste si zavreli oči, zasnivali sa, začuli by ste mávanie krídel, škrekot čajok. Ucítli vôňu mora, vánok, svieži vzduch... Presne taká je atmosféra na výstave v Dome kultúry Dúbravka. Pozrieť sa dá konca februára.

Pod názvom Čajka Jonathan Livingston vytvoril Ľubo Navrátil, vedúci oddelenia kultúry, autorskú výstavu fotografií. Vznikla ako voľná ilustrácia svetoznámeho diela amerického letca a spisovateľa Richarda Bacha, ktoré vyšlo v roku 1972 pod názvom Jonathan Livingston Seagull. Autor fotografií sa prvý raz stretol s textom poviedky začiatkom osemdesiatych rokov minulého storočia a odvtedy ho, ako vraví, kniha sprevádzala životom. „Neraz to bolo veľmi nečakané až fatálne.“

Úspornú dojmavú metaforu o morskej čajke, ktorá sa stala duchovným poslom slobody, voľnosti a nekonečnej radosti z neobmedzeného pohybu, sa autor fotografií pokúsil voľne interpretovať v podobe veršov haikú. Snímky vytvoril počas pobytu v Chorvátsku.

„Sloboda, ktorá má byť každému stvoreniu vlastná a v skutočnosti dokonale vyjadruje kontrast medzi individualizmom, túžbou poznávať, schopnosťou milovať, masovosťou, obyčajnosťou, ale i priemernosťou,“ taká je podľa Ľuba Navrátila nosná idea výstavy, ktorú možno v galérii domu kultúry „precítiť“ do konca februára. Vstup je voľný.

(lum)

Kde sa dvaja bijú, tretí vyhráva

Dúbravský šachový klub Tatran Bratislava v spolupráci so samosprávou usporiadal v sobotu 7. januára Trojkráľový šachový turnaj. Išlo už o 21. ročník.

Kapacita sály Kultúrneho centra Fontána bola maximálne naplnená do posledného miesta. K stolom s prestretými šachovnicami si zasadlo až 82 hráčov všetkých vekových kategórií. Turnaj sa hral švajčiarskym systémom na 9 kôl s časovým limitom na jednu partiu 2-krát po 15 minút. O prvých troch miestach turnaja sa dramaticky rozhodlo až v poslednom kole, keď vo vzájomnej partii zviedli tvrdý súboj prvý nasadený hráč, medzinárodný majster Peter Petrán z Šk Slovan Bratislava so 7 bodmi hrajúci s bielymi figúrkami proti druhému nasadenému hráčovi FIDE, majstrovi Milanovi Kolesárovi, Šk Strelec Devínska Nová Ves so 6,5 bodmi hrajúcimi s čiernymi figúrkami. Napriek tomu, že tento duel sa skončil výhrou pre hráča s čiernymi kameňmi, musel sa napokon uspokojiť iba s druhým miestom.

Ako to už v živote býva, kde sa dvaja bijú, tretí vyhráva. Celkovým víťazom turnaja sa výhrou v poslednej partii neočakávane stal ešte len junior Daniel Compel z Šk Doprastav Bratislava s rovnakým počtom bodov 7,5 bodov ako druhý Kolesár, avšak s najvyšším dosiahnutým zlepšeným Bucholzom.

Veríme, že aj vďaka projektu Bratislavskej šachovej akadémii sa zvýši počet detí so záujmom navštevovať šachový krúžok na základných školách v Dúbravke a o rok sa už budú môcť zúčastniť ďalšieho Trojkráľového šachového turnaja. Pri štúdiu šachových variantov a vytrvalosti majú tiež šancu stretnúť sa aj s úradujúcim šachovým majstrom sveta, ako sa to podarilo nádejnému mladému slovenskému šachovému veľmajstrovi Jergušovi Pecháčovi. Ten minulý rok veľmi úspešne uhral remízu s nórskym svetovým šachovým šampiónom Magnusom Carlsenom.

Tomáš Buzinger

OKRUH LESOM MALÝCH KARPÁT: OD AMFITEÁTRA K AMFITEÁTRU

Výhľad, hojdačka, piknik i knižnica

Text: Hana Vikárová

Ak ste náruživí výletníci, blízke okolie Dúbravky už máte prelabzované odpredu aj odzadu a chcete spoznávať aj iné miesta, ponúkame vám ďalší tip na výlet v Bratislave. Tentoraz predstavíme nenáročný turistický lesný okruh.

Naša trasa sa začína pri amfiteátri v Rači na ulici Knižkova dolina, vedie na vrchol Malá Baňa (361 m. n. m.), pokračuje k Červenému krížu a vracia sa späť k račianskemu amfiteátru. Ide o pekný, nenáročný okruh, vhodný aj pre menej zdatných turistov a rodiny s deťmi. Trasa vedie lesmi Malých Karpát.

K východiskovému bodu sa dostanete mestskou hromadnou dopravou alebo autom. Priamo pri amfiteátri sa nachádza parkovisko. Z neho budete pokračovať lesom po modrej značke. Na začiatku trasy vytvára turistický chodník niekoľko malých serpentín, neskôr trasa pokračuje pozvoľne hore kopcom. Vrchol Malá Baňa neleží priamo na trase turistického chodníka, ale musíte naň zhruba po polhodine šliapania odbočiť doprava. Na odbočku vás upozorní turistický smerovník. Teraz treba prekonať posledné metre a trošku strmšie stúpanie.

Odmenou vám bude krásny výhľad do doliny a na panorámu okolitých lesov. Na tomto veľmi dobre skrytom malokarpatskom vrchole nájdete knižnicu, hojdačku a piknikové stoly. Z Malej Bane sa vrátíme k smerovníku a pokračujeme po modrej značke až k asfaltke. Po nej sa vydáme doprava a asi po štvrthodine prídeme na Červený kríž, ktorý sa nachádza vľavo od cesty. Môžete si tu opekať, urobiť piknik, usporiadať malú narodeninovú oslavu či zahrať pingpong. Nachádza sa tu dokonca aj prístrešok, kde možno prenocovať. Tiež jeden z tipov, ako pripraviť deťom veľké dobrodružstvo v malokarpatských lesoch.

Na cestu naspäť sa vydáme opäť po asfaltke, z ktorej už po niekoľkých minútach odbočíme doľava na zelenú značku. Tá nás príjemným klesaním privedie opäť k amfiteátru. Táto nenáročná vychádzka trvá asi 2-3 hodiny (záleží od vášho tempa a dĺžky pikniku) a ponúka príjemne strávené víkendové popoludnie.

Vynáška:

Tip na výlet

- Náročnosť: nízka

- Trasa: amfiteáter Rača – Malá Baňa – Červený kríž – amfiteáter Rača

- začiatok prístupný MHD aj autom, značená modrou

Dúbravka varí s Vojtom Artzom

Plesové menu u vás doma

Fašiangové zábavy, bály, plesy, dobré jedlo. Čo tak si výnimočné menu pripraviť doma? Prezident Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov, Dúbravčan VOJTO ARTZ, dnes pozýva na slávnostné predjedlo aj hlavný chod. Dobrú chuť.

Králičie rillette v sušenej šunke s omáčkou zo sladkého drievka (predjedlo)

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 60 minút + konfitovanie

Čo potrebujeme:

300 g bravčovej masti

350 g králičích predných alebo zadných nôh (stehien)

petržlenová vňať

tymian

citrón na šťavu

2 - 3 šalotky

80 - 100g masla

50 - 60 g sušenej šunky (Jambon, Prosciutto)

100 ml červeného vína (Merlot)

100 ml vývaru

100 ml demi glace

2 šalotky

soľ

sušené sladké drievko

estragón, petržlenová vňať

olivový olej

celé čierne korenie

Postup prípravy:

1. Králičie stehná zalejeme teplou masťou a konfitujeme domäkka cca 3 hodiny.
2. Potom ho necháme čiastočne vychladnúť, vyberieme z tuku a mäso rozoberieme (nahráme) na jemné vlákna.
3. Pridáme vychladnutý a scedený konfit zo šalotky (najemno nakrájanú šalotku zalejeme olivovým olejom, necháme zovrieť a odstavíme), citrónovú šťavu, soľ, čierne korenie, zmäknuté maslo a nasekaný tymian s petržlenovou vňaťou.
4. Všetko dôkladne hnetením spojíme a pomocou vrecúška nanesieme zmes na fóliu a zabalíme do tvaru valčeka.
5. Po vychladení zbavíme valček fólie a zabalíme ho do tenkých plátok sušenej šunky (Pancetty, prípadne aj slaninky).
6. Pred servisom valček nakrájame na jednotlivé porcie a veľmi rýchlo zapečieme v rúre alebo pod grilom. Môžeme ho konzumovať takisto ako studené predjedlo, v tom prípade nezapekáme a nakrájame v menších kúskoch.
7. Omáčka: Na rezančky nakrájanú šalotku spolu s čiernym korením orestujeme na olivovom oleji, zastrekeme vínom, kuracím vývarom a pridáme demi-glace (prípadne inú omáčku/šťavu).
8. Pozvoľna zvaríme (redukujeme) a odstránime povrchové bielkoviny.
9. Dosolíme, pridáme sladké drievko (nemusí byť), estragón, listový petržlen a necháme lúhovať.
10. Nakoniec šťavu precedíme a môžeme servírovať.

Pošírovaná treska, kaviárové tortellini a pena z vína

Počet porcií: 4

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 60 minút

Čo potrebujeme:

400 g fileta morskej ryby (napríklad treska loin)

1 šalotka

100 ml bieleho vína

100 ml zeleninového vývaru

vetvička tymianu a petržlenovej vňate

bobkový list, nové celé korenie, celé čierne korenie

400 g hladkej múky

8 žĺtkov

olivový olej

soľ

1 lososový kaviár

1 vajce na potretie

2 šalotky

100 ml bieleho vína (Chablis)

100 ml rybieho vývaru

200 ml smotany na šľahanie

vetvička kôpru a petržlenovej vňate

Postup prípravy:

1. Rybu bez kože nakrájame na porcie.
2. Z vína, vývaru, korenín a bylínok si pripravíme várku, nad ktorou budeme rybu pripravovať.
3. Rybu položíme na sitko alebo do paráku a pripravujeme nad parou (poširovanie) z bylinkovo-vínovej várky na cca 80C cca 10 min alebo vložíme do vývaru a po 1-2 minútach voľného varu odstavíme a rybu necháme vo vývare asi 8-10 minút odstáť.
4. Tortellini: z múky, žĺtkov a oleja vypracujeme cesto, ktoré rozvaľkáme na tenký plát, z ktorého pomocou menšieho krúžku vykrojíme kolieska a naplníme troškou lososového kaviáru.
5. Okraje potrieme žĺtkom, preložíme a vytvoríme tortellini, ktoré uvaríme v osolenej vode.
6. Omáčka: víno zmiešame s vývarom a nakrájanou šalotkou dáme variť, redukuje na 40 percent objemu.
7. Pridáme smotanu, krátko povaríme a pridáme kúsok studeného masla a ihneď za neustáleho prešľahávania odstavíme.
8. Pridáme nasekaný kôpor a ozdobíme vňaťou. Môžeme servírovať.

Viac inšpirácií a receptov nájdete na:

Facebook: vojtoartz – cookingshow, cookingshow by vojto artz,

Instagram: vojtoartz - cookingshow, www.cookingshow.sk

Hokejový zážitok na celý život

Text: Jozef Petrovský

Prvý mesiac v roku znamená v NHL aj hokej pod holým nebom. Po dlhých štyroch rokoch sa v polovici januára dočkali zápasu presne v týchto podmienkach aj fanúšikovia na Slovensku. Reč je o športovom podujatí Kaufland Winter Games. Tentoraz však nešlo len o jedno stretnutie (Banská Bystrica), ale o niekoľko súťažných a exhibičných duelov. Hralo sa na špeciálne upravenej ľadovej ploche, postavenej na trávniku Národného futbalového štadióna.

Bratislava zažila výnimočnú hokejovú udalosť. Okrem troch oficiálnych extraligových stretnutí sa na ľadovej ploche objavili slovenské a české legendy, juniory, žiaci a proti sebe nastúpili tiež slovenskí a českí parahokejisti. Nás v Dúbravke teší, že na vytvorenej ľadovej ploche si ako prví zmerali sily v bratislavskom derby družstvá HC Slovan Bratislava a HOBY v 29. kole Kaufland Extraligy dorastu. Úspešnejším v dueli boli nakoniec belasí, ktorí svojho súpera zdolali 4:1. Víťazstvo Slovana sa ale nerodilo ľahko. A to aj napriek tomu, že vedenia sa ujali už po 56 sekundách hry, keď sa presadil Bruno Bajza.

Strelený gól však nebol predzvesťou ofenzívnej kanonády belasých. Práve naopak, na dlhší čas sa diváci ďalšieho gólu nedočkali. HOBU pre zmenu rýchly inkasovaný gól mohol mrziť. Nečudo, že hlavný tréner Martin Gálik nebol spokojný so vstupom do stretnutia. „Boli sme trochu ustráchaní, nedodržiavali sme veci, ktoré sme si povedali v kabíne a pohyb bol trochu slabší.“

Nakoniec stretnutie vyhral (4:1) vyhral favorit, no cesta Slovana za tromi bodmi nebola jednoduchá. Hlavný tréner HOBY Martin Gálik na margo predvedenej hry uviedol: „Neodohrali sme zlý zápas, len sme ho neodohrali celých šesťdesiat minút. Proti súperovi, ako je Slovan, skrátka musíme dodržiavať herný systém po celých šesťdesiat minút,“ prezradil.

Bez ohľadu na výsledok si všetci štyridsiati štyria zúčastnení hráči odniesli z tohto výnimočného zápasu pod holým nebom len príjemné spomienky. Medzi stovkami divákov boli prítomní aj funkcionári HOBY na čele so športovým riaditeľom Branislavom Semančíkom, rodičia hráčov a ich ďalšia rodina. Pre našich mladých hráčov, ktorí dali do zápasu maximum, to bol určite zážitok na celý život.

VÝSLEDKOVÝ SERVIS

Hokej

- 1. LIGA JUNIOROV (U20), skupina Západ 1LJ, základná časť – 26. kolo: HK Levice – HOBA Bratislava 9:2. 27. kolo: HK Ružinov – HOBA 7:1. 28. kolo: HK Ružinov 2:1. Priebežné poradie: 1.Slovan Bratislava B 51,... 6.HOBA Bratislava 20.
- KAUF LAND EXTRALIGA DORASTU EXD, základná časť (18) – 25. kolo: MHA Martin - HOBA Bratislava 4:3 pp. 26. kolo: MHA Martin – HOBA 3:2. 27. kolo: HOBA – HK ŠKP Poprad 2:1. 28. kolo: HOBA – HK ŠKP Poprad 3:0. 29. kolo: HC Slovan - HOBA 4:1. 30. kolo: HC Slovan – HOBA 1:2 sn. Priebežné poradie: 1.B, Bystrica 71, 2.HC Slovan 70, 3.Nitra 62,... 14.HOBA Bratislava 23. 16.MŠK Púchov 6.
- LIGA STARŠÍCH ŽIAKOV AA (9. ŠHT, U15), Región ZÁPAD – 19. kolo: MMHK Nitra – HOBA Bratislava 2:1. 20. kolo: HOBA – Gladiators Trnava 6:1. Priebežné poradie: 1.HC Slovan Bratislava 37,... 4.HOBA Bratislava 26, 12.HC Topoľčany 1.
- LIGA STARŠÍCH ŽIAKOV A (8. ŠHT, U14) A, Región ZÁPAD – 19. kolo: HK Iskra Partizánske – HOBA Bratislava 2:6. Priebežné poradie: 1.Dukla Trenčín 34, 2.HOBA Bratislava 33,... 14.Iskra Partizánske 2.
- LIGA MLADŠÍCH ŽIAKOV AA (7. ŠHT, U13) – 18. kolo: HOBA Bratislava – Dukla Trenčín 4:1. 19. kolo: MMHK Nitra -. HOBA 5:1. 20. kolo: HOBA – Gladiators Trnava 5:1.
- LIGA MLADŠÍCH ŽIAKOV A (6. ŠHT, U12) – 19. kolo: HK Iskra Partizánske – HOBA Bratislava 3:3.
- LIGA PRÍPRAVIEK P5 (U11) – 1. kolo: Slovan Bratislava – HOBA Bratislava 4:0. 2. kolo: HOBA – HK Karpatský Sokol 0:6. 3. kolo: HO Hamikovo Hamuliakovo – HOBA 4:2. 4. kolo: HOBA – HO Spartak Bánovce 6:0. 6. kolo: HOBA -HK Ružinov 0:6. 7. kolo: HC Lamač - HOBA 5:1. 8. kolo: HC Topoľčany – HOBA 3:2. 9. kolo: HOBA – HC Levice 6:0. 10. kolo: HOKEJ Nové Mesto n/V – HOBA 6:0. 11. kolo: HOBA – Gladiators Trnava 1:5. 12. kolo: HK Iskra Partizánske – HOBA 3:3. 13. kolo: HOBA – MMHK Nitra 0:6.

Volejbal

- PRVÁ LIGA JUNIORIEK, skupina ZÁPAD – 3. kolo: VM Skalica - ŠŠK Bilíkova 0:3 a 2:3. 4. kolo: ŠŠK Bilíkova – HIT UCM Trnava 3:0 a 3:0. 5 kolo: Volley project Nitra - ŠŠK Bilíkova 0:3 a 0:3. 6. kolo: VK Slávia UK Dráčik - ŠŠK Bilíkova 1:3 a 0:3. 7. kolo: ŠŠK Bilíkova – ŠVK Pezinok 3:0 a 3:2. 8. kolo: Palas VK Levice - ŠŠK Bilíkova 0:3 a 2:3. 10. kolo: ŠŠK Bilíkova – VKP Bratislava 3:0 a 3:0. Priebežné poradie: 1.ŠŠK Bilíkova 48, 2.VK Slávia UK Dráčik 42, 3.Volley project Nitra 35,... 10.VKP Bratislava 5.
- M-SR KADETIEK, oblasť Bratislava, skupina A – 3. kolo: VK Slávia UK Dráčik C - ŠŠK Bilíkova B 3:0. 4. kolo: ŠŠK Bilíkova B – VK Slávia UK Dráčik A 1:3. 5. kolo: VK GAB Senec - ŠŠK Bilíkova

B 1:3. 7. kolo: VKP Bratislava B - ŠŠK Bilíkova B 1:3. Priebežné poradie: VK Slávia UK Dráčik A 19,... 3. ŠŠK Bilíkova B 11, 6.VKP Bratislava B 0.

- Skupina B – 3. kolo: VK Studienka - ŠŠK Bilíkova A 1:3, VK Slávia UK Dráčik B - ŠŠK Bilíkova C 3:0. 5. kolo: VK Slávia UK Dráčik B - ŠŠK Bilíkova A 0:3, ŠŠK Bilíkova C – VK Bratislava A 0:3. 6. kolo: ŠŠK Bilíkova A - ŠŠK Bilíkova C 3:0. 7. kolo: ŠŠK Bilíkova C - ŠK Hamuliakovo 3:1, VKP Bratislava A - ŠŠK Bilíkova A 0:3. 8. kolo: ŠŠK Bilíkova C - VK Studienka 0:3, ŠŠK Bilíkova A – voľný žreb. 9. kolo: VK TAMI Bratislava - ŠŠK Bilíkova C 0:3, ŠK Hamuliakovo - ŠŠK Bilíkova A 0:3. 10. kolo: ŠŠK Bilíkova A – VK Studienka 2:0, ŠŠK Bilíkova C – VK Slávia UK Dráčik B 0:3. Priebežné poradie: 1.ŠŠK Bilíkova A 24,... 6.VK TAMI Bratislava 0.

- PRVÁ TRIEDA STARŠÍCH ŽIAČOK, oblasť Bratislava – 3. kolo: ŠŠK Bilíkova – ŠVK Pezinok A 3:1 a 3:1. 4. kolo: VKP Bratislava - ŠŠK Bilíkova 0:3 a 0:3. 5. kolo: ŠŠK Bilíkova A – VK Slávia UK Dráčik A 3:0 a 3:1. 6. kolo: VGK IMA Bratislava - ŠŠK Bilíkova A 0:3 a 0:3. 7. kolo: ŠŠK Bilíkova A – ŠK Hamuliakovo 3:0 a 3:0. 8. kolo: VK GAB Senec - ŠŠK Bilíkova A 0:3 a 0:3. 9. kolo: ŠŠK Bilíkova A – VK Slávia UK Dráčik B 3:0 a 3:0. 10. kolo: ŠŠK VIVUS Bratislava - ŠŠK Bilíkova A 0:3 a 0:3. Priebežné poradie: 1.ŠŠK Bilíkova A 60,... 10.VK IMA Bratislava

- 2. TRIEDA – 2. kolo: ŠŠK Bilíkova B – VK Studienka B 3:2 a 3:0. 3. kolo: VK TAMI Bratislava - ŠŠK Bilíkova B 3:1 a 0:3. 4. kolo: ŠŠK Bilíkova B - VK Slávia UK Dráčik C 3:1 a 0:3. 5. kolo: ŠK Hamuliakovo - ŠŠK Bilíkova B 3:1 a 3:0. 7. kolo: ŠŠK Bilíkova B – VK Slávia UK Dráčik D 0:3 a 3:0. Priebežné poradie: 1.VK Slávia UK Dráčik D 25,... 5.. ŠŠK Bilíkova B 18, 7.VK Studienka B 14. (pej)

V mladosti sa venovali futbalu, hokeju či hádzanej

Aktívni seniori Barboríkovci

Text: Jozef Petrovský

Polihovanie na gauči si u ľudí vo vyššom veku môže vyžiadať svoju daň. Vedci nás neustále presvedčajú, že vyhýbanie sa fyzickej aktivite je horšie než pitie alkoholu či fajčenie. Seniorov, okrem zdravotných problémov, najviac trápi samota a pocit zbytočnosti. Naopak, najväčšiu radosť majú, keď cítia, že môžu byť ešte užitoční a prínosom. Starším ľuďom, ktorí sa zdržiavajú doma a nechodia medzi ľudí, hrozí depresia.

Našťastie naša mestská časť zásluhou Rady seniorov, štyroch denných centier i Miestneho odboru Jednoty dôchodcov Slovenska, organizuje počas celého roka množstvo zaujímavých akcií práve pre seniorov. Sú to kultúrne, spoločenské, športové, ale aj ďalšie podujatia. Tu treba pripomenúť, že nie všetci, hlavne pre zdravotné dôvody, sa ich môžu zakaždým aktívne zúčastniť. Týka sa to najmä športových turnajov v stolnom tenise, petanqu, bowlingu, športových hier či turistickej vychádzky.

Niektorých, predovšetkým športových podujatí, sa už roky zúčastňujú aj manželka Elena a Jozef Barboríkovci, členovia Denného centra 3. Obzvlášť v bowlingu dosahujú vynikajúce výs-

ledky. V minulom roku ich denné centrum po troch rokoch vládnutia DC/1 v Dúbravskej bowlingovej ligu seniorov suverénne vyhralo aj jeho štvrtý ročník. Obaja patrili k oporám družstva a Elena bola dokonca druhou najlepšou ženskou hráčkou v súťaži. Doma majú už niekoľko medailí z rôznych bowlingových súťaží, vrátane tých zlatých.

Dlhoroční Dúbravčania

Ona rodáčka z Vištuka a on z Dolných Hámrov spečatili svoju lásku sobášom v roku 1970. O dva roky neskôr sa presťahovali do Dúbravky, kde bývajú dodnes. Narodili sa im dve dcéry, Janka im dala dve vnučky. Druhá dcéra Katarína dosahovala v mladosti výborné výsledky ako dostihová pretekárka, dnes je z nej v tomto športe úspešná trénerka. So svojím partnerom žije v Kolíne a je bezdetná.

Zrejme vás prekvapí tvrdenie vedcov, ktorí zistili, že medzi svalmi dvadsiatnikov a po celý život aktívnych sedemdesiatnikov, nebol skoro žiadny rozdiel. „Dlhé roky som športoval, keď som hrával futbal a hokej. V posledných rokoch mám problémy s nohami. Ešte po rovine sa viem pohybovať, ale ani mierny kopec už neprejdem. Preto mi vyhovuje bowling. Urobím dva – tri kroky, hodím guľu a to zvládam,“ hovorí Jozef. Jeho manželka Elena hrala v mladosti hádzanú. Športu sa venovala i dcéra Janka, ktorá bola akvabela. Čiže, športová rodina.

Jozef Barborík pôsobil štyri volebné obdobia ako poslanec v Dúbravke. Starší obyvatelia mestskej časti si ho pamätajú ako aktívneho poslanca, ktorý úspešne viedol rôzne komisie mestskej časti. Pracoval aj ako podpredseda Okresného národného výboru Bratislava 1. a zástupca prednostu Obvodného výboru Bratislava IV.

Relax aj pohyb na chate

Človek potrebuje aspoň ako-takú kondíciu na vykonávanie bežných aktivít a každodenných potrieb, pri jej posilňovaní býva neoceniteľným pomocníkom napríklad chôdza. „V minulosti sme toho veľa nachodili, no dlhšie prechádzky sú kvôli manželovi skôr minulosťou. Naopak, roky smerujeme našu energiu do chaty v Dolných Hámroch. Je to vlastne rodičovský dom, ktorý Jozef postupne prerobil na chatu, ja pestujem zeleninu, takže tam chodievame najmenej dvakrát do mesiaca. Snažíme sa pravidelne navštevovať aj kúpele,“ prezradila nám pani Elena.

Hoci je medzi manželmi trojročný rozdiel, do dôchodku odišli v podstate rovnako. Preto sa môžu spoločne zúčastňovať podujatí, ktoré organizuje Rada seniorov a ich denné centrum. Ako sme už spomínali vyššie, obaja patria v bowlingu k najlepším dúbravským seniorom. Elena a Jozef v minulom roku po zásluže reprezentovali Dúbravku v dvoch priateľských stretnutiach v bowlingu seniorov v súboji s Malackami. Obaja tiež súhlasia s výrokom „Vek je spravodlivý pre všetkých, lebo proces starnutia sa týka nás všetkých.“